

NÁMSGÖGN.IS •
DANSKA

Danska í samskiptum

1

Danska í samskiptum 1

Námsgögn.is

Danska í samskiptum 1

Danska fyrir íslenska nemendur

Vinnuhandrit til yfirlstrar · 23. október 2026

Lestu, hlustaðu og prófaðu að svara. Verkefnin tengja dönsku og íslensku og hjálpa þér að taka þátt í samtölum. Þú mátt biðja um endurtekningu og nota skáldaðar persónur.

Efnisyfirlit

1	1 Vi mødes.....	4
2	2 En dag i skolen.....	12
3	3 Efter skole.....	19
4	4 Mad og måltider.....	26
5	5 Hvor skal vi hen?.....	32
6	6 Hjemme hos os.....	38
7	7 En god weekend.....	45
8	8 Velkommen til Island.....	51
A	Setningar og orð sem hjálpa.....	58

Svona notarðu bókina

Hlustunarefni er merkt með auðkenni, til dæmis B1-CO1-AO1. Kennarinn les handritið eða spilar upptöku þegar hún er tiltæk. Svör og einkaspjöld eru í aðskildum kennaragögnum. Skrifaðu svör í stílabók eða á blað.

Þetta vinnuhandrit er til yfirlestrar. Hljóðupptökur og endanleg yfirferð eru enn í vinnslu.

Vi mødes

Við hittumst

Hvernig kynnist ég einhverjum og held samtalinu áfram?

Í þessum kafla kynnistu Noor, Emil og Söru. Þau eru skáldaðar persónur. Þú mátt líka búa til persónu þegar þú talar og skrifar. Þú þarft ekki að gefa upp heimilisfang, eftirnafn eða aðrar einkaupplýsingar.

Ég get ...

- fundið nafn, stað og áhugamál í stuttri kynningu;
- kynnt mig og spurt um áhugamál;
- beðið um endurtekningu og spurt út frá svari;
- skrifað stutt skilaboð til nýs félaga;
- sýnt dæmi um lík orð í dönsku og íslensku og sagt hvers vegna ég hlusta líka.

1 • Hej! Hvad hedder du?

Í þessari upphafsmynd sitja fjórir unglingar við borð á bókasafni. Myndin er önnur sena en smásagan síðar í kaflanum. Einn stóll er laus. Nýr gestur kemur að borðinu.

Nýr gestur kemur að borðinu. Hvernig hefst samtalið?

1. Hvað gæti gesturinn sagt? Prófaðu eina danska setningu.
2. Hvað gæti einhver við borðið svarað?
3. Berið svörin saman. Prófið stutt samtal án þess að skrifa það fyrst.

Þú þarft ekki að skilja hvert orð til að halda samtali áfram. Byrjaðu á einu atriði sem þú skilur. Ef þú heyrir áhugamál geturðu spurt meira um það.

2 · Lyt efter det vigtigste

Hlustun B1-Co1-Ao1. Tvö ungmenni hittast í fyrsta sinn. Lestu spurningarnar áður en þú hlustar. Ekki fylla eyður með ágiskunum.

1. Eru þau að kynnst eða skipuleggja ferð?
2. Hvað heita þau?
3. Hvaða áhugamál heyrirðu?
4. Hvaða spurningu endurtekur annar viðmælandinn?

Gerðu þrjá dálka í stílabók: *Navn – Interesse – Mit spørgsmål*. Skráðu aðeins það sem þú heyrir í fyrstu tvo dálkana. Skrifaðu spurningarmerki þar sem eitthvað er óljóst. Fylltu þriðja dálkinn út eftir hlustun: skrifaðu spurningu sem þú vilt spyrja.

Hlustun B1-Co1-Ao2. Hlustaðu á sama samtali á eðlilegum talhraða. Bættu einu atriði við glósur. Segðu félaga þínum hvaða orð hjálpaði þér að finna það.

3 · Tre nye bekendte

Lestu kynningarnar. Hver gæti haft áhuga á sameiginlegu verkefni með þér eða skáldaðri persónu þinni?

Noor

Hej! Jeg hedder Noor, og jeg er tretten år. Jeg bor i Aarhus. Jeg kan godt lide at tegne, især dyr og sjove mennesker. Jeg tegner ikke hver dag. Nogle gange læser jeg en bog. Jeg vil gerne lave en tegneserie sammen med en anden. Hvad kan du lide at lave?

Emil

Jeg hedder Emil. Jeg er fjorten år og bor i Aarhus. Jeg kan godt lide musik, men jeg spiller ikke guitar. Jeg lytter til musik, når jeg tegner. Jeg tegner også små kort til mine venner. Jeg vil gerne høre om din yndlingsmusik. Vil du også tegne?

Sara

Hej, jeg hedder Sara. Jeg er tretten år. Jeg bor i Aarhus, og jeg kan godt lide basketball. Jeg spiller med mine venner, men ikke hver dag. Jeg kan også lide brætspil. Jeg vil gerne lære et nyt spil. Jeg kender ikke alle reglerne, så jeg spørger tit.

tit = oft; nogle gange = stundum; brætspil = borðspil; yndlings- = uppáhalds-.

Find personen

Skrifaðu nafn og orð úr textanum sem styðja svarið.

1. Hver vill búa til myndasögu með öðrum?
2. Hver hefur áhuga á tónlist en spilar ekki á gítar?
3. Hver spyr oft um leikreglur?

4. Hvaða tvær persónur nefna teikningu?
5. Vitum við hvort Sara vill teikna? Útskýrðu.
6. Veldu einn einstakling. Skrifaðu spurningu sem textinn svarar ekki.

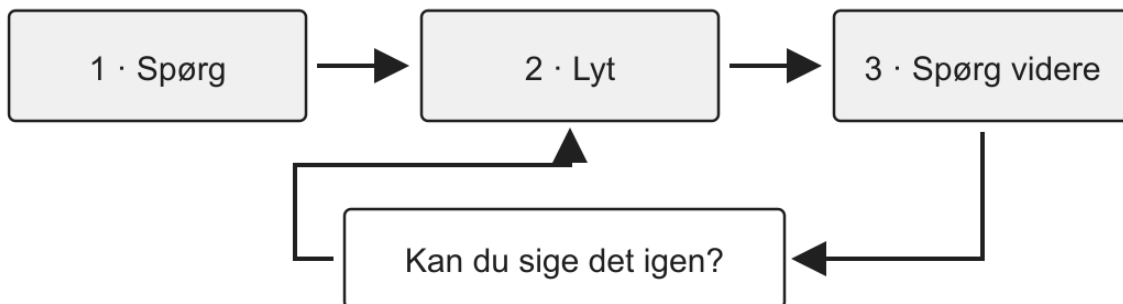
4 · Ord, du kan bruge

Merking orðs fer eftir samhengi. *Spille* getur meðal annars merkt að spila leik eða á hljóðfæri. Taktu eftir orðunum sem koma á eftir.

Danska	Merking hér	Dæmi
at hedde – hedder	að heita	Jeg hedder Noor.
at bo – bor	að búa	Jeg bor i Akureyri.
at tegne – tegner	að teikna	Jeg tegner dyr.
at tage billeder	að taka myndir	Jeg tager billeder af dyr.
at vise – viser	að sýna	Vil du vise mig en tegning?
at lytte – lytter	að hlusta	Jeg lytter til musik.
en bog – bøger	bók – bækur	Jeg læser en bog.
en ven – venner	vinur – vinir	Jeg spiller med en ven.
et spil – spil	leikur eða spil	Vi lærer et nyt spil.
en tegneserie – tegneserier	myndasaga – myndasögur	Vi laver en tegneserie.
også	líka	Jeg tegner også.
men	en	Jeg lytter, men jeg spiller ikke.
ikke	ekki	Jeg spiller ikke guitar.
især	sérstaklega	Jeg tegner især dyr.

Veldu fjögur orð og skrifaðu setningu með hverju. Tvær setningar mega vera sannar um þig og tvær um skáldaða persónu. Félagi þinn les setningarnar og spyr um eitt atriði. Félaginn á ekki að giska á hvað sé satt um þig.

5 · Spørg, lyt, spørg videre

Samtalið heldur áfram.

Samtal getur farið svona: **Spørg** → **Lyt** → **Spørg videre**. Ef svarið er óljóst: **Kan du sige det igen?** → **Lyt**.

Liv: Hej! Jeg hedder Liv. Hvad hedder du?

Sami: Jeg hedder Sami.

Liv: Hvad kan du lide at lave?

Sami: Jeg kan godt lide at tegne.

Liv: Hvad tegner du?

Sami: Jeg tegner dyr. Og du?

Liv: Jeg tegner huse. Vil du se en tegning?

Liv spyr fyrst almennrar spurningar. Hún heyrir *tegne* og spyr því *Hvad tegner du?*

Spurningin tengist svarinu. Sami segir *Og du?* til að gefa Liv orðið.

Prófið saman. Lesið samtalið einu sinni. Lokið síðan bókinni og breytið áhugamálinu í tónlist eða spil. Ekki reyna að muna hvert orð. Reynið að fá eina nýja vitneskju um persónuna.

Þú vilt ...	Þú getur sagt ...	Hugsanlegt svar
spyrja að nafni	Hvad hedder du?	Jeg hedder Alex.
spyrja um búsetu	Hvor bor du?	Jeg bor i Aarhus.
spyrja um áhugamál	Hvad kan du lide at lave?	Jeg kan godt lide at tegne.
biðja um endurtekningu	Kan du sige det igen?	Ja. Jeg tegner dyr.
láta félagann svara sömu spurningu	Og du?	Jeg spiller basketball.
spyrja nánar um tónlist	Hvad lytter du til?	Jeg lytter til popmusik.

Hlustun B1-Co1-Ao3. Hlustaðu á spurninguna og svaraðu í hléinu. Hlustaðu svo á dæmið. Þitt svar þarf ekki að vera eins og dæmið.

6 • Jeg spiller – vi spiller

Berðu saman:

Danska	Íslenska
Jeg spiller.	Ég spila.
Du spiller.	Þú spilar.
Vi spiller.	Við spilum.
De spiller.	Þau spila.

Danska sögnin *spiller* er eins í þessum setningum þótt það breytist hver spilar. Lærðu gagnleg orðasambönd í heilu lagi: **Jeg kan godt lide at tegne** og **Jeg kan godt lide musik**. Á eftir *at* kemur hér sögnin *tegne*. Fyrir framan nafnorðið *musik* er ekkert *at*.

Prøv selv

1. Breyttu *Jeg tegner dyr* í setningu um *vi*.
2. Breyttu *Vi bor i Aarhus* í setningu um *jeg*.
3. Veldu það sem passar: *Jeg kan godt lide (musik / at musik)*.
4. Veldu það sem passar: *Jeg kan godt lide (at tegne / tegner)*.
5. Skriðu tvær sannar eða skáldaðar setningar: eina með *og* og eina með *men*.
6. Lestu setningarnar. Er ljóst hver gerir hvað?

7 • Den tomme stol

Læs historien. Hver lille replik ændrer noget.

Noor står ved døren med en bog. Tre elever sidder ved et bord. Der er en tom stol, men en stor taske står foran den.

»Hej,« siger Noor stille.

Emil ser op. »Hej! Vil du sidde her?«

»Er stolen ledig?« spørger Noor.

»Ja,« siger Emil og flytter tasken.

Noor sætter sig. Sara peger på bogen. »Hvad læser du?«

»En tegneserie. Jeg tegner også selv.«

»Hvad tegner du?« spørger Sara.

»Dyr. Men mine hunde ligner kartofler.«

Alle griner. Noor finder sin egen tegning i bogen: en hund med meget korte ben.

»En glad kartoffel,« siger Emil.

»Ja,« siger Noor. »Vil du tegne en ven til den?«

ledig = laus; *flytter* = færir; *ligner* = líkjast; *kartofler* = kartöflur; *peger på* = bendir á; *griner* = hlær, hér: hlæja; *sætter sig* = sest.

Tænk over historien

1. Hvað hindrar Noor í að komast að stólnum?
2. Hvaða setning sýnir að Noor sé boðið að setjast?
3. Hvað gerir Emil auk þess að tala?
4. Hvaða spurning leiðir í ljós áhugamál Noor?
5. Finndu tvö atriði sem breytast frá byrjun til loka sögunnar.
6. Veldu augnablik sem þér finnst fyndið, hlýlegt eða óvænt. Vitnaðu í nokkur dönsk orð og útskýrðu valið á íslensku.
7. Skrifaðu tvær nýjar replíkur sem gætu komið næst. Hver segir þær?

Hlustun B1-C01-A06. Hlustaðu á söguna eftir lesturinn. Veldu replíku með boði, til dæmis *Vil du sidde her?*, og prófaðu tvenns konar tónfall. Hvernig breytist það hvernig boðið hljómar?

8 · Hjælp en ven

Bekkjarsystir þín vill finna einhvern til að búa til plakat með. Hún skilur ekki þessi dönsku skilaboð:

Jeg hedder Ida. Jeg bor i Aalborg. Jeg kan godt lide musik, men jeg spiller ikke guitar. Jeg tegner også.

Útskýrðu á íslensku hvað Ida hefur áhuga á. Veldu upplýsingarnar sem hjálpa bekkjarsystur þinni. Segðu líka eitt sem þið vitið ekki. Ekki bæta við neinu sem stendur ekki í skilaboðunum.

Nú skrifar þú til dansks nemanda. Notaðu þessar upplýsingar:

Þú heitir Alex, býrð á Akureyri og hefur gaman af körfubolta. Þig langar að vita hvað nýjum félaga finnst gaman að gera.

Skrifaðu þrjár eða fjórar setningar á dönsku. Hafðu spurningu sem viðtakandinn getur svarað. Lestu yfir: eru nafn, staður, áhugamál og spurning skýr? Lagaðu síðan eitt atriði sem gerir skilaboðin skýrari fyrir viðtakandann.

9 · Ord, der ligner hinanden

Danska	Íslenska
et hus	hús

Danska	Íslenska
en bog	bók
sommer	sumar
Annað dæmi: _____	_____

Orðin eru skyld. Það getur hjálpað við lestur. Líkt útlit segir okkur þó ekki að framburðurinn sé eins. Hlustaðu á setningarnar í lok B1-Co1-A03 sem kennarinn les eða spilar áður en þú prófar þær sjálf eða sjálfur.

1. Finndu staf eða stafahóp sem er eins eða líkur í hverju pari.
2. Teiknaðu lítið hús og bók. Notaðu *Her er et hus* og *Her er en bog* til að benda á teikningarnar þínar.
3. Útskýrðu fyrir félagan þínum hvernig skyld orð geta hjálpað.
4. Hvers vegna er samt gagnlegt að hlusta? Nefndu eitt dæmi úr kaflanum.

10 • Et rigtigt møde

Þið fáið sitt persónuspjaldið hvort. Ekki sýna félagan þínum spjaldið. Þið vitið ekki sömu hlutina.

- Kynntu persónuna þína.
- Spurðu um áhugamál og hlustaðu á svarið.
- Spurðu eina spurningu sem tengist svarinu.
- Biddu um endurtekningu ef þú þarft.
- Segðu að lokum eitt sem þú lærðir um félagann.

Í fyrri umferð máttu styðjast við: *Jeg hedder ... / Jeg kan ... / Hvad ...? / Hvor ...? / Og du? / Kan du ...?* Í seinni umferð færðu nýtt spjald og lokar orðabankanum.

11 • Nu er det din tur

Hlustun B1-Co1-A04. Ein manneskja leiðréttir misskilning um áhugamál. Skráðu hvað er rangt og hvað er rétt. Hvaða litla orð breytir merkingunni?

Hlustun B1-Co1-A05. Nýr gestur kemur í náttúruklúbb. Í lokin spyr gesturinn *Hvad kan I vise mig her?* Orðið *I* merkir hér „þið“. Hlustaðu án þess að lesa handritið. Skráðu nafn, búsetu og áhugamál. Útskýrðu á íslensku eitt sem gæti hjálpað ykkur að velja sameiginlegt verkefni. Skrifðu síðan þriggja setninga svar á dönsku og eina spurningu. Kennarinn svarar sem gesturinn; hlustaðu og bregstu við svarinu.

Kynntu loks þig eða persónuna þína í 20–30 sekúndur. Þú mátt undirbúa fjögur stikkorð. Félagi þinn spyr einnar spurningar. Svaraðu henni, jafnvel þótt þú þurfir fyrst að biðja um endurtekningu.

12 · Hvad kan jeg nu?

Lokaðu bókinni. Skrifaðu eða segðu:

1. spurningu um áhugamál;
2. beiðni um endurtekningu;
3. tvær setningar um sömu athöfn, eina um *jeg* og aðra um *vi*;
4. framhaldsspurningu við *Jeg kan godt lide at tegne*.

Veldu eitt svar sem þú vilt bæta. Biddu félaga þinn að segja fyrst hvað var skýrt og síðan hvað vantaði. Prófaðu aftur með nýju áhugamáli.

Hugleiddu: Hlustaði ég á svarið eða beið ég bara eftir að tala? Hvaða spurningu gat ég notað án hjálpar? Í næsta kafla notarðu aftur beiðni um endurtekningu. Í 3. kafla notarðu áhugamálin til að skipuleggja eitthvað með öðrum.

Minnispunktar og næsta skref

En dag i skolen

2

Dagur í skólanum

Hvernig hjálpa ég gesti að mæta á réttan stað og undirbúa skóladaginn?

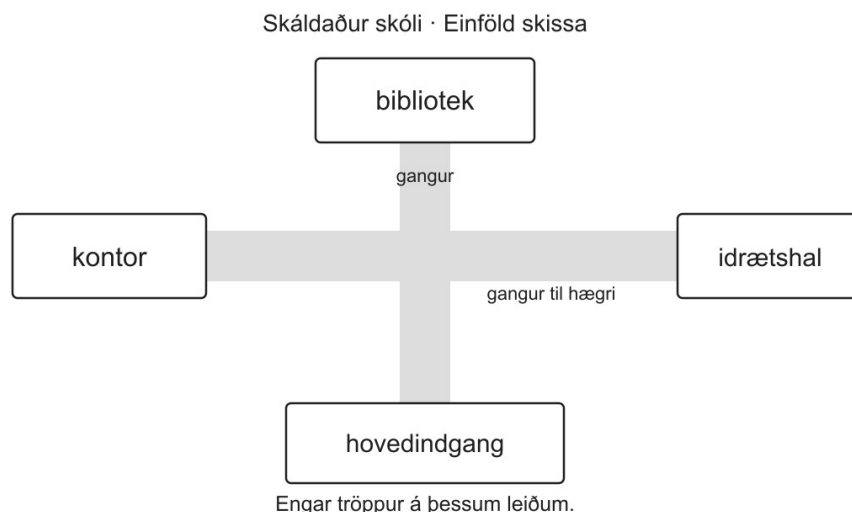
Ég get ...

- fundið tíma, stað og nauðsynlegan búnað;
- greint hvaða upplýsingar hafa breyst;
- útskýrt áætlun á íslensku og skrifað gesti á dönsku;
- staðfest tíma og samið um nýjan fundarstað;
- borið saman tvo skóladaga án þess að alhæfa um alla skóla.

Skólar, stundatöflur og heimsóknir í kaflanum eru skálduð. Þau segja ekki til um venjur allra skóla.

1 • En gæst ved døren

Maja er við aðalinnganginn. Hún sér bókasafn en veit ekki hvert hún á að fara. Hún er með tösku og jakka. Síminn hennar sýnir tvö skilaboð frá Emil. Hún er ekki viss hvor skilaboðin gilda.

Find hovedindgangen og biblioteket.

1. Hvaða upplýsingar þarf Maja núna?
2. Prófaðu að spyrja að tíma og stað á dönsku.
3. Rifjaðu upp setninguna úr 1. kafla sem þú getur notað þegar þú heyrir ekki svarið.

Skólauppráttur í orðum: Frá aðalinnganginum liggur gangur beint að bókasafninu. Skrifstofan er vinstra megin á ganginum. Frá þessum gangi greinist annar gangur til hægri að íþróttasalnum þegar gengið er inn frá aðalinnganginum. Engar tröppur eru á þessum leiðum.

Finndu orðin *hovedindgang*, *bibliotek*, *kontor* og *idrætshal*. Notaðu prentaða skissuna eða búðu til einfalda teikningu út frá lýsingunni. Teikningin þín þarf að sýna tengsl staðanna, ekki falleg húsgögn.

2 · Før skoledagen

Hlustun B1-Co2-A01. Hlustaðu eftir þrennu: hvenær, hvar og hvað þarf að taka með. Skráðu í töflu með dálkunum *Tíð – Sted – Ting*. Handritið er aðeins notað eftir báðar hlustanir, nema þú fáið það sem sérstakan lestrarstuðning.

1. Hvenær hittast þau?
2. Hvar hittast þau?
3. Hvaða tvo hluti á gesturinn að taka með?
4. Hvaða atriði staðfestir gesturinn með spurningu?

Hlustun B1-Co2-A02. Sama samtal á eðlilegum hraða. Hlustaðu aftur og merktu við svörin sem þú heyrðir. Ef svar þitt breyttist skaltu nefna orðið sem fékk þig til að breyta því.

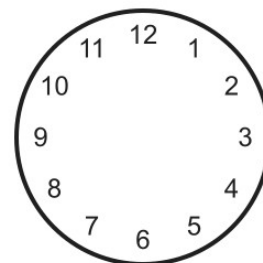

08:30

halv ni

hálfnú

að morgni

Teiknaðu vísana.

Tími: _____

Hálfnú: hálf tími í níu.

Halv ni = 08:30 þegar við tölum um morgun. Það er hálf tími í níu. Danska og íslenska vísa hér báðar til klukkustundarinnar sem kemur næst. Þekking þín á íslensku hjálpar því hér. Næst æfirðu muninn á *kvart over* og *kvart i* og athugar hvað *først* merkir í skilaboðunum.

Tími	Danska	Íslenska
08:00	klukkan otte	klukkan átta
08:15	kvart over otte	korter yfir átta
08:30	halv ni	hálfnú
08:45	kvart i ni	korter í níu

Tími	Danska	Íslenska
09:00	klokken ni	klukkan níu

Þú mátt líka staðfesta með tölunum: **Mener du otte tredive?** Þú mátt líka nota orðalagið í töflunni, til dæmis *Mener du kvart i ni?* Tölulestur fyrir 08:45 er *otte femogfyrre*. Ef tíminn gæti verið að morgni eða kvöldi þarftu að athuga samhengið.

2

Prøv sammen

1. Segðu 09:30 með *halv*.
2. Skrifaðu tölustafi fyrir *halv otte*.
3. Teiknaðu klukku sem sýnir 08:45 og lestu tímann.
4. Félagi þinn velur tíma úr töflunni. Staðfestu hann með spurningu.
5. Skiptið um hlutverk. Veljið nú 10:15 eða 10:30.

Hlustun B1-Co2-A03. Skráðu tímana sem þú heyrir. Í hvert sinn sem tala er leiðrétt skaltu draga hring um nýja tímann.

4 · En ny besked

Lestu bæði skilaboðin. Þau fjalla um sama dag. Seinni skilaboðin gilda þar sem upplýsingar hafa breyst.

Mandag kl. 15:10

Hej Maja! Vi glæder os til at se dig i morgen. Vi mødes ved hovedindgangen klokken halv ni. Tag en madpakke og en jakke med. Vi går en lille tur efter den første time. Vi spiser frokost sammen i skolen. Du behøver ikke tage bøger med. Vi har papir og blyanter. Vi ses i morgen! Hilsen Emil

Mandag kl. 18:20

Hej igen! Der er en ændring i morgen. Vi mødes først klokken ni ved biblioteket. Hovedindgangen er åben, så du kan gå ind den vej. Du skal stadig have madpakke og jakke med. Vi går turen efter frokost i stedet. Du behøver stadig ikke tage bøger med. Skriv, hvis du er i tvivl. Hilsen Emil

en ændring = breyting; *stadig* = enn, eftir sem áður; *i stedet* = í staðinn; *i tvivl* = í vafa.

Nyt	Det samme

Flokkaðu atriðin úr skilaboðunum.

Tíð	Mødested	Madpakke	Jakke	Bøger	Gåtur: tid
-----	----------	----------	-------	-------	------------

Hvad ændrer sig?

Nyt eller det samme?

Gerðu tvo dálka: *Nyt* og *Det samme*. Flokkaðu tíma, fundarstað, nesti, jakka, bækur og tíma gönguferðar. Skrifaðu síðan nýju upplýsingarnar með eigin orðum.

1. Á Maja að bíða við aðalinnganginn?
2. Má hún samt fara inn um aðalinnganginn?
3. Hvenær er gönguferðin núna?
4. Hvað merkir *først klokken ni hér*: „først gerum við eitthvað klukkan níu“ eða „ekki fyrr en klukkan níu“?
5. Hvernig hjálpar tímasetning skilaboðanna þér að velja upplýsingar?

5 · Ord til skoledagen

Danska	Merking hér	Dæmi
en madpakke – madpakker	nesti	Tag en madpakke med.
en jakke – jakker	jakki	Husk din jakke.
et håndklæde – håndklæder	handklæði	Jeg har et håndklæde.
badetøj	sundföt	Tag badetøj med.
indendørssko	innanhússkór	Vi bruger indendørssko.
en hovedindgang	aðalinngangur	Vi mødes ved hovedindgangen.
et bibliotek	bókasafn	Vi går til biblioteket.
et kontor	skrifstofa	Jeg venter ved kontoret.
frokost	hádegismatur	Vi spiser frokost klokken tolv.
at mødes – mødes	að hittast	Hvor skal vi mødes?
at huske – husker	að muna	Husk din madpakke.

Danska	Merking hér	Dæmi
først	ekki fyrr en, í tímasetningunni hér	Vi mødes først klokken ni.

Lærðu *en* eða *et* með nafnorðinu. *En jakke* og *et håndklæde* hafa ólíkan greini. Ekki velja greini eftir íslenska kyninu einu saman.

Tag en jakke med er fyrirmæli. Þau geta verið hjálpleg áminning, ekki skammir. Bein fyrirmæli geta líka verið kurteis.

2

Pak tasken

Kennarinn segir að þið farið fyrst í sund og síðan í gönguferð. Veldu úr: *en bog*, *en jakke*, *badetøj*, *et håndklæde*. Skrifaðu tvö fyrirmæli á dönsku. Segðu hvaða upplýsingar vanti til að vita hvort taka þurfi nesti. Berið saman og bætið við einni spurningu.

6 · Spørg og bekræft

Maja: Hvor skal vi mødes?

Emil: Ved biblioteket klokken ni.

Maja: Mener du klokken ni, ikke halv ni?

Emil: Ja, klokken ni. Vi starter lidt senere.

Maja: Hvad skal jeg tage med?

Emil: En madpakke og en jakke.

Maja: Fint. Så kommer jeg til biblioteket klokken ni.

Maja endurtekur mikilvægu atriðin í lokin. Emil getur þá leiðrétt misskilning áður en hún fer af stað.

Æfið samtalið. Skiptið síðan út tíma, stað og einum hlut. Í seinni umferð horfið þið aðeins á þessi stikkorð: **Hvor? – Hvornår? – Hvad? – Mener du ...? – Så ...**

7 · Hjælp den, der ikke fik den nye besked

Vinur þinn fékk aðeins fyrri skilaboðin úr 4. hluta. Hann er á leið að aðalinnganginum klukkan hálfnú.

Útskýrðu á íslensku hvað hann á að gera núna. Hafðu með réttan tíma, réttan fundarstað og búnaðinn sem enn þarf. Viðtakandinn þarf ekki þýðingu á hverju orði til að komast á réttan stað.

Skrifaðu svo skilaboð til annars dansks gests út frá þessu:

Þú og gesturinn hittist við aðalinnganginn klukkan 8:10. Skólinn byrjar klukkan 8:20. Eftir hádegismat farið þið í sund. Gesturinn þarf sundföt og handklæði.

Skrifaðu 40–60 orð. Ljúktu með spurningu, til dæmis hvort gesturinn hafi skilið upplýsingarnar. Ruglaðu ekki saman fundartíma og upphafi skóladagsins.

8 · To skoledage

Lestu lýsingarnar á tveimur skálduðum skólum.

Skole A

Vi starter klokken otte. Den første time er dansk. Klokken ni har vi matematik. Vi holder pause klokken ti. I pausen kan vi gå ud eller sidde i et roligt rum. Vi spiser vores madpakker klokken halv tolv. Gæster kan spørge på kontoret, hvis de mangler noget.

Skole B

Vi starter klokken halv ni. Den første time arbejder vi i små grupper. Efter pausen har vi idræt. Vi bruger indendørssko i hallen. Frokostpausen starter klokken tolv. Nogle elever har mad med, og andre henter mad i skolens køkken. Gæster skal aftale deres frokost på forhånd.

1. Finndu byrjunartíma beggja skóla.
2. Hvaða skóli nefnir kyrrlátt rými í frímínútum?
3. Hvað þarf gestur að athuga um hádegismat í skóla B?
4. Gestur er aðeins með útiskó. Hvaða spurningu þarf að spyrja í skóla B?
5. Skrifaðu eina setningu um mun á þessum skólum. Ekki skrifa „Allir danskir skólar ...“; textarnir lýsa aðeins þessum tveimur skálduðu skólum.
6. Hvað væri gagnlegt að segja nýjum nemanda um skóla sem þú þekkir? Þú mátt búa til dæmi.

Hlustun B1-C02-A06. Nemandi segir frá skóladagsvenju. Finndu eitt sem líkist lýsingunum og eitt sem er öðruvísi.

9 • Et møde, der passer

Þú færð einkaspjald frá kennaranum. Annað ykkar kemur í heimsókn og hitt veit um áætlunina. Spjöldin geyma ekki sömu upplýsingar.

1. Spurðu hvenær gesturinn kemur eða hvar hópurinn hittist.
2. Athugaðu hvort áætlunin gangi upp.
3. Semjið um tíma og stað sem henta.
4. Þegar kennarinn afhendir ný skilaboð þurfið þið að staðfesta áætlunina aftur.
5. Segðu síðan sjálfstætt á dönsku hvar og hvenær þið hittist.

Það er ekki nóg að segja *ja* ef tími eða staður er enn óljós. Notaðu *Så mødes vi ...* og leyfðu félaganum að leiðrétta.

10 • En besked ændrer noget

Hlustun B1-C02-A04. Þetta er önnur heimsókn en í lestrinum. Teiknaðu tvo reiti: *Før* og *Nu*. Skráðu gamla og nýja fundarstaðinn. Finndu líka hvað á að taka með. Útskýrðu breytinguna fyrir félagi sem var ekki viðstaddur.

Kynntu nýju áætlunina úr A04 fyrir gesti í um 30 sekúndur. Segðu hvar og hvenær gesturinn á að mæta og hvað hann þarf að taka með. Þetta er einstaklingsverkefni. Þú mátt undirbúa stikkorðin tíma, stað og búnað. Félagi þinn spyr *Hvad skal jeg tage med?* eða *Hvor skal vi mødes?* Svaraðu án þess að lesa heilan texta.

11 · På et museum

Hlustun B1-Co2-A05. Nú kemurðu á safn í vinnustofu. Hlustaðu og skráðu tíma, stað, búnað og upplýsingar um mat. Kennarinn afhendir svo nýja skriflega tilkynningu.

- Útskýrðu á íslensku hvað nýja tilkynningin breytir.
- Skrifaðu 35–50 orða skilaboð á dönsku fyrir gest sem heyrði aðeins upptökuna.
- Spurðu einnar spurningar um eitthvað sem hvorki upptakan né tilkynningin svarar.

Notaðu aðeins upplýsingar sem koma fram í upptökunni og tilkynningunni. Láttu nýjustu upplýsingarnar gilda þar sem þær leiðrétta þær eldri.

2

12 · Tjek og prøv igen

Lestu eigin skilaboð og merktu við hvort þau svara: **Hvornær? Hvor? Hvad skal jeg tage med?** Merktu einnig við hvað breyttist og hvað hélst óbreytt.

Biddu félaga að segja hvar hann myndi bíða og hvenær ef hann fylgdi skilaboðunum þínum. Ef hann velur rangan stað eða tíma skaltu laga skilaboðin og prófa aftur.

Lokaðu bókinni. Segðu hvernig *halv ni* er sagt með tölum, spurðu hvar þið eigið að hittast og biddu um staðfestingu. Næst þegar þið hittist skaltu rifja upp eina setningu án þess að skoða hana fyrst. Tímasetningar koma aftur í 3. og 5. kafla; í 8. kafla tekurðu á móti nýjum gestum.

Efter skole

Eftir skóla

Hvernig finnum við eitthvað sem okkur langar bæði að gera?

Ég get ...

- skilið boð, samþykkt það eða lagt til annan kost;
- greint á milli þess að vilja, kunna og komast;
- samið um tíma sem hentar tveimur;
- skrifað boð og nýjan söguendi.

Persónur og áætlanir eru skáldaðar nema í sérstaklega merktum heimildatexta.

1 • Hvað har du lyst til?

Hvað har du lyst til? Brætspil · tegning · musik · basketball.

Á töflu eru fjórir kostir: *brætspil*, *tegning*, *musik* og *basketball*. Veldu einn fyrir þig eða skáldaða persónu. Spurðu félagi þinn: **Har du lyst til at ...?** Prófið áður en þið skoðið orðabankann.

Þið þurfið ekki að velja það sama strax. Skráðu eitt sem félagi þinn vill og eina spurningu sem þú þarft að spyrja áður en þið ákveðið tíma.

2 · En invitation

Hlustun B1-Co3-A01. Hlustaðu fyrst eftir því hvort Liv geti þegið fyrsta boðið. Hlustaðu aftur eftir degi, tíma og stað. Skráðu fyrstu tillöguna og lokaáætlunina í sitthvora línuna.

Hlustun B1-Co3-A02. Sama samtal á eðlilegum hraða. Hvaða orð hjálpa þér að heyra að Liv komist ekki þegar spilið byrjar? Útskýrðu muninn á því að vilja vera með og að geta mætt á ákveðnum tíma.

3 · To opslag

Spil efter skole

Har du lyst til at spille brætspil? Kom til det lille rum på biblioteket på torsdag fra klokken halv fire til fem. Det er gratis. Du behøver ikke tage et spil med. Vi har både korte og lange spil. Du kan komme alene eller sammen med en ven. Spørg ved bordet, hvis du ikke kender reglerne. Her kan vi lære sammen.

Tegn en historie

Fredag tegner vi små historier i skolens billedkunstlokale. Vi starter klokken fire og slutter klokken halv seks. Du behøver ikke være god til at tegne. En historie kan også have enkle figurer. Papir og blyanter ligger på bordet. Det er gratis. Du må gerne tage dine egne farver med. Vil du tegne alene eller lave en historie sammen med andre?

1. Hvilken aktivitet er på torsdag?
2. Hvilken aktivitet varer til klokken halv seks?
3. Skal man tage et spil med?
4. Hvad kan man gøre, hvis man ikke kender reglerne?
5. Hvilke materialer er der til tegning?
6. En elev kan først komme fredag klokken 16.30. Fortæller opslaget, om eleven må komme senere? Skriv et spørgsmål.

Veldu eina setningu úr hvorri auglýsingu sem gæti auðveldað nýjum nemanda að taka þátt. Útskýrðu valið á íslensku. Ekki gera ráð fyrir að allir vilji vinna í hópi.

4 · Orðabanki: Kan, vil og har lyst

Danska	Merking í dæminu
Jeg kan spille guitar.	Ég kann að spila á gítar.
Jeg kan komme klokken fire.	Ég kemst klukkan fjögur.
Jeg vil gerne være med.	Ég vil gjarnan vera með.
Jeg har lyst til at tegne.	Mig langar að teikna.
Jeg kan først komme klokken fire.	Ég kemst ekki fyrr en klukkan fjögur.
Det kan jeg ikke i dag.	Ég get það ekki í dag.

Danska	Merking í dæminu
Hvad med i morgen?	Hvað með morgundaginn?
Passer det dig?	Hentar það þér?
et brætspil – brætspil	borðspil
en regel – regler	regla – reglur
at slutte – slutter	að enda, hætta (hér um viðburð)
sammen	saman

Á eftir *kan* og *vil* kemur hér nafnháttur: **kan komme, vil spille**. Ekki bæta *-r* við seinni sögnina. Í **har lyst til at tegne** er *at* hluti af orðasambandinu sem þú lærir.

3

Veldu og útskýrðu

1. *Jeg kan (kommer / komme) klokken fem.*
2. *Vi vil gerne (spille / spiller) et kort spil.*
3. Merkja *Jeg vil gerne komme* og *Jeg kan komme* alveg það sama?
4. Bættu *først* við: *Jeg kan komme klokken fire*. Hvað breytist?
5. Skrifðu eina setningu um það sem þú kannt og aðra um hvenær þú kemst. Þú mátt nota skáldaðar upplýsingar.

5 • Et venligt nej

Liv: Har du lyst til at spille efter skole?

Sami: Ja, men det kan jeg ikke i dag. Hvad med fredag?

Liv: Fredag passer mig. Jeg kan først komme klokken fire.

Sami: Så mødes vi klokken fire ved biblioteket.

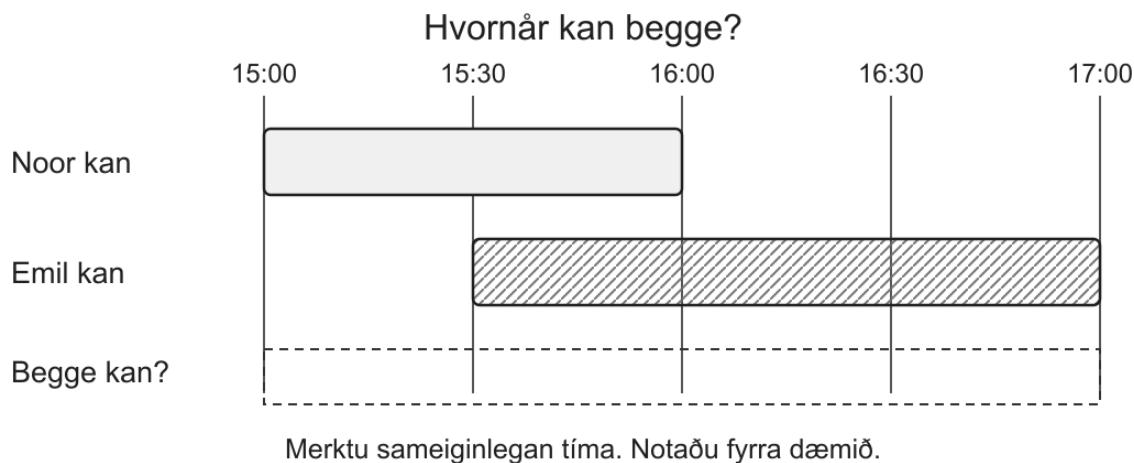
Liv: Fint. Skal vi spille et kort spil?

Sami: Ja. Jeg skal hjem klokken fem.

Að segja nei við einum tíma er ekki að hafna manneskjunni. Sami sýnir áhuga og leggur til annan dag. Liv segir hvenær hún kemst og Sami nefnir líka lokatíma.

Hlustun B1-Co3-Ao3. Svaraðu boðunum í hléunum. Í fyrstu umferð skaltu samþykkja; í annarri skaltu segja kurteislega nei og leggja til annan kost.

6 · Hvornår kan begge?

Hvornår kan begge?

Æfingadæmi: Noor er laus 15:00–16:00. Emil er laus 15:30–17:00.

1. Notaðu myndina eða teiknaðu eigin tímalínu frá 15:00 til 17:00 og merktu lausan tíma hvors einstaklings.
 2. Merktu tímunn þegar bæði eru laus.
 3. Geta þau spilað í 20 mínútur og gengið heim saman í 10 mínútur innan þess tíma?
 4. Skrifaðu tillögu: *Vi kan ... frá ... til ...*
 5. Breyting: Emil kemst ekki fyrr en 15:45. Endurskoðaðu tillöguna.
- Þú mátt fá hjálp við útreikningana. Verkefnið snýst um að útskýra áætlunina á dönsku og hlusta á takmarkanir annarra.

7 · En plads på holdet

Alex står ved skolens opslagstavle. Der hænger en seddel: »Basketball på fredag.«

»Vil du være med på vores hold?« spørger Liv.

Alex ser på sin blyant. »Jeg kan godt lide at se basketball, men jeg vil ikke spille med.«

»Du behøver ikke være god,« siger Liv.

»Det er ikke det. Jeg har lyst til at tegne.«

Liv er stille et øjeblik. Så peger hun på sedlen. »Vores plakat er lidt kedelig. Vil du tegne en ny?«

»Må jeg tegne en flyvende bold?«

»Ja! Men kampen er på gulvet, ikke i luften.«

Alex griner. »Så tegner jeg også et gulv.«

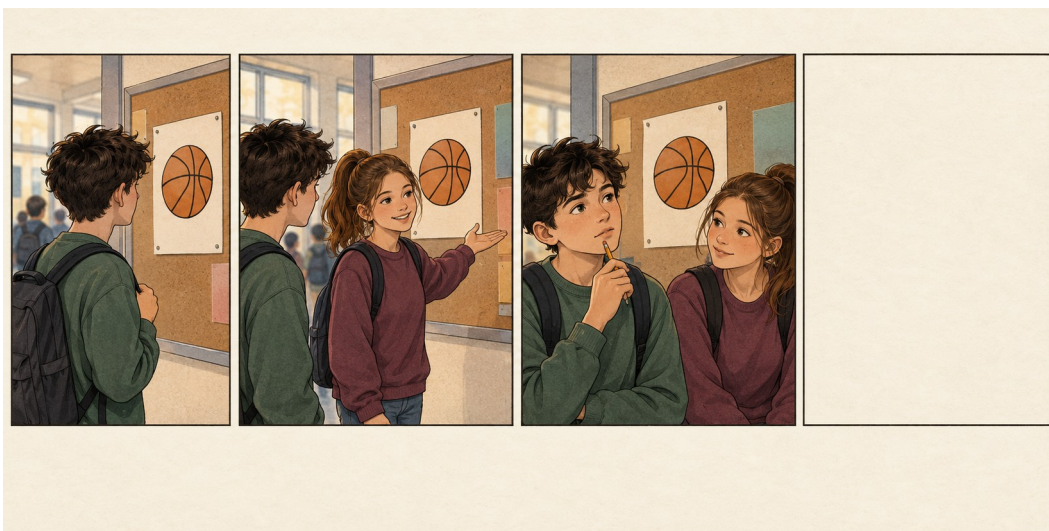
Lidt senere kommer Liv tilbage. På plakaten er der en stor bold, fem små spillere og en kat.
»Er katten på holdet?« spørger hun.

»Nej,« siger Alex. »Den holder styr på bolden.«

en seddel = miði; *en opslagstavle* = tilkynningatafla; *et øjeblik* = augnablik; *en kamp* = leikur, keppni; *et hold* = lið; *holde styr på* = hafa stjórn á, passa upp á.

1. Hvað vill Liv í upphafi?
2. Af hverju svarar *Du behøver ikke være god* ekki því sem Alex sagði?
3. Finndu setningu sem sýnir hvað Alex vill gera.
4. Hvernig breytir Liv tillögu sinni?
5. Má Alex samt vilja teikna án hinna? Ræðið án þess að ákveða fyrir persónuna.
6. Hvaða setning fannst þér skemmtilegust? Vísaðu í orð úr sögunni.

3

Hvad kunne der ske i stedet?

7. Byrjaðu við spurningu Liv: *Vil du tegne en ny?* Skrifaðu þrjár setningar í nýjum endi. Alex má segja já, nei eða leggja til annað verkefni. Ekki þarf að leysa söguna með því að allir geri það sama.

Hlustun B1-Co3-Ao6. Hlustaðu á söguna. Lestu síðan þinn eigin endi fyrir einn féлага.

8 • Et bibliotek i virkeligheden

Þetta er dæmi úr raunverulegri dagskrá frá maí 2025, ekki boð á viðburð í þessari viku. Her ser vi et gammelt program fra Aarhus Bibliotekerne for 12.–18. maj 2025. Det viser MakerMonday på Gellerup Bibliotek mandag den 12. maj fra 15.30 til 17.30. Der står: for unge og voksne. Gæsterne kan prøve kreativt udstyr og få hjælp til et projekt. Det er gratis, og man skal ikke melde sig til. Programmet nævner ingen præcis nedre aldersgrænse. Det fortæller heller ikke, hvad der sker i denne uge.

udstyr = búnaður; *melde sig til* = skrá sig; *en aldersgrænse* = aldursmark.

Heimild: Aarhus Bibliotekerne, dagskrá 12.–18. maí 2025, bls. 12.

1. Hvað gátu gestir gert samkvæmt þessari dagskrá?
2. Þurfti að greiða eða skrá sig?
3. Hvers vegna þarf 13 ára gestur að athuga aldurskilyrði nánar?
4. Hvaða upplýsingar þyrftirðu að staðfesta áður en þú færir þangað núna?

9 • Fortæl det videre

Vinur þinn skilur ekki þessi skilaboð:

Vil du med på biblioteket på tirsdag? Vi spiller brætspil fra kvart over tre til halv fem. Det er gratis. Du behøver ikke tage et spil med. Du må gerne tage en ven med.

Segðu honum á íslensku hvar og hvenær þetta er, hvað það kostar, hvað þarf að taka með og hvort vinur megí koma með. Passaðu að „ekki þarf að taka með“ verði ekki að „ekki má taka með“. Það að mega taka vin með þýðir ekki að maður þurfi þess.

Skrifaðu síðan nýtt boð á dönsku:

Þú vilt bjóða Liv að teikna myndasögu með þér á föstudaginn. Þú ert laus frá klukkan fjögur. Þið getið hist á bókasafninu.

Skrifaðu 35–50 orð. Spurðu hvort áætlunin henti. Ekki fullyrða að Liv komi áður en hún hefur svarað.

10 • Find noget, I begge kan

Hvort ykkar fær sitt einkaspjald. Spurðu hvað félagi þinn vilji gera og hvenær hann sé laus. Deilið upplýsingum með samtali, ekki með því að sýna spjöldin.

Skráið niðurstöðu með degi, stað, upphafstíma, lokatíma og athöfn. Kennarinn kemur með nýja tilkynningu. Finnið þá leið sem hentar báðum og staðfestið hana upphátt.

Segðu síðan þriðja nemanda sjálfstætt frá niðurstöðunni á dönsku í þremur eða fjórum setningum. Hlustandinn spyr *Hvorfor vælger I det?* Svaraðu með einfaldri ástæðu, til dæmis tíma eða áhuga.

11 • Radio og en ny klub

Hlustun B1-Co3-A04. Hlustaðu á stutta skáldaða skólaútvarpstilkynningu. Hvaða athöfn breytist og af hverju? Hvaða valkostir eru eftir? Skráðu nýju áætlunina.

Hlustun B1-Co3-A05. Nú færðu boð í klúbb í hádegishléinu. Hlustaðu eftir opnunartíma og því sem breytist í dag. Kennarinn afhendir ykkur ný spjöld eftir hlustun. Semjið um athöfn sem passar innan tímans. Skrifðu síðan sjálfstætt boð til þriðja nemanda. Gættu þess að bjóða ekki búnað sem er ekki lengur í boði.

12 · Prøv igen senere

Án orðabankans: segðu eitt kurteislegt nei, leggðu til annan tíma og spurðu hvort hann henti. Lestu svo boðið þitt. Getur viðtakandinn séð hvar, hvenær og hvað?

Skrifaðu eina setningu um endurgjöfina sem þú fékkst og lagfærðu eitt atriði. Í 7. kafla notarðu aftur boð og lokatíma. Í 8. kafla þarftu að bjóða gestum fleiri en eina leið til að vera með.

Mad og máltider

Matur og máltíðir

Hvernig panta ég það sem ég vil og athuga hvað er í boði?

Ég get ...

- lesið matseðil og notað nýja tilkynningu;
- pantað, spurt um innihald og staðfest fjölda;
- útskýrt valkosti fyrir vini á íslensku;
- sagt frá einni máltíð án þess að alhæfa um annað fólk.

Matseðlar, verð og persónur í verkefnunum eru skálduð. Í 8. hluta er sagt frá raunverulegum skóla. Þú notar úthlutaðar upplýsingar og þarft ekki að segja frá eigin mataræði eða peningum.

1 • På café

Ímyndaðu þér þessa senu: á kaffihúsi er matseðill á veggnum. Gestur bendir á samloku. Afgreiðslumaðurinn hristir höfuðið og segir eitthvað.

1. Hvaða spurningu gæti gesturinn þurft að spyrja?
2. Getur mynd af samloku sýnt allt sem er í henni?
3. Prófaðu að panta einn hlut á dönsku. Rifjaðu upp kurteislegt svar úr 3. kafla.

2 • Dagens menu

Mad og drikke	Pris i danske kroner
Tomatsuppe	30 kr.
Sandwich med ost	25 kr.
Sandwich med kylling	35 kr.
Et æble	5 kr.
En bolle	10 kr.
Et glas vand	Gratis

Matseðillinn sýnir framboð við opnun. Síðar getur eitthvað klárast.

Find svarene på menuen

1. Hvad koster tomatsuppen?
2. Hvilken sandwich koster 25 kroner?
3. Hvad kan du få uden at betale?
4. Hvað vitum við um innihald súpunnar út frá heitinu? Hvað vitum við ekki?
5. Þú hefur 40 krónur í verkefninu. Veldu einn matarrétt og vatn. Segðu á dönsku hvað þú vilt fá.
6. Berðu val þitt saman við val félaga. Það má vera ólíkt.

Hlustun B1-Co4-Ao1. Hlustaðu eftir því sem er ekki lengur til. Skráðu hvað gesturinn biður um fyrst og hvað hann fær að lokum.

Hlustun B1-Co4-Ao2. Sama samtal á eðlilegum hraða. Hlustaðu eftir því hvort afgreiðslumaðurinn staðfestir einn hlut eða tvo. Ekki nota matseðilinn einan til að giska á lokaafgreiðsluna.

3 · Ord til en bestilling

Danska	Merking hér	Dæmi
Jeg vil gerne have ...	Ég ætla að fá ...	Jeg vil gerne have en bolle.
Hvad koster den?	Hvað kostar hún?	Um samlokuna: Hvað koster den?
Har I noget uden kød?	Eruð þið með eitthvað án kjöts?	Har I noget uden kød i dag?
Hvad er der i suppen?	Hvað er í súpunni?	Er der linser i suppen?
Vi har ikke flere.	Við eigum ekki fleiri.	Vi har ikke flere æbler.
udsolgt	uppselt	Sandwich med ost: udsolgt.
med / uden	með / án	Med ost, uden kylling.
et glas – glas	glas – glös	Et glas vand, tak.
en sandwich – sandwiches	samloka – samlokur	To sandwiches, tak.
en bolle – boller	brauðbolla – brauðbollur	En bolle til ti kroner.
en bestilling	pöntun	Er bestillingen rigtig?
antal	fjöldi	Antal glas: to.

Jeg vil gerne have er gagnlegt orðasamband þegar þú pantar. Orð fyrir orð væri það „ég vil gjarnan hafa ...“, en þegar við pöntum segjum við frekar „Ég ætla að fá ...“.

I með stórum staf merkir „þið“. *Linser* merkir linsubaunir.

4 · En, et og to

Lærðu *en sandwich* og *et glas* sem heildir. Fjöldi skiptir máli þegar pöntun er staðfest.

- *En sandwich og et glas vand.*

- *To sandwiches og to glas vand.*
- *En suppe og to boller.*

Hlustun B1-Co4-A03. Teiknaðu einfalt strik fyrir hvern mat eða hvert glas sem þú heyrir. Lesið síðan pantanirnar upp til skiptis. Félaginn segir *ja* ef pöntunin er rétt eða leiðréttir einn hlut.

Prøv selv

1. Fylltu inn: *Jeg vil gerne have ... glas vand.* Notaðu „eitt“.
2. Fylltu inn: *To ... med ost, tak.*
3. Þú heyrir *uden kød*. Merkir það með kjöti eða án kjöts?
4. Skrifaðu á dönsku eina innihaldsspurningu um samlokuna.
5. Búðu til pöntun með tveimur ólíkum matvörum. Láttu félaga staðfesta fjöldann.

5 · Spørg, før du vælger

Gæst: Jeg vil gerne have et æble.

Medarbejder: Vi har ikke flere æbler. Vil du have en bolle?

Gæst: Er der ost i bollen?

Medarbejder: Ja, der er ost i.

Gæst: Så vil jeg gerne have en bolle og et glas vand.

Medarbejder: En bolle og et glas vand. Det bliver ti kroner.

Gæst: Ja, tak.

Gesturinn spyr áður en hann velur. Heiti eða mynd af mat staðfestir ekki öll innihaldsefni.

Er bestillingen rigtig?

Staðfestu pöntun í þremur skrefum: **Antal + mad** → **Antal + drikke** → **Pris**. Skráðu fjölda og mat í fyrsta reitinn, fjölda og drykk í annan og heildarverð í þann þriðja. Notaðu pöntunina úr samtalinu. Breytið síðan drykkjarfjölda en haldið matnum óbreyttum. Segið samtalið aftur með stikkorðum.

6 · Morgenmad er ikke frokost

Þetta er dagur skáldaðrar persónu, ekki regla um máltíðir í Danmörku.

Tíð	Máltíð
07:30	morgenmad
12:00	frokost
18:30	aftensmad

Frokost þýðir hér „hádegismatur“. *Morgenmad* er morgunmatur og *aftensmad* kvöldmatur. Orð sem líkjast íslensku geta hjálpað, en samhengi er líka nauðsynlegt. Berðu saman dönsku *mad* og íslensku *matur*; orðin eru skyld og merkja bæði mat, þótt þau séu ekki eins.

1. Hvenær borðar persónan hádegismat?
2. Gestur segir *Vi mødes efter frokost*. Hvers vegna væri rangt að mæta strax eftir morgunmat?
3. Teiknaðu nýja tímalínu fyrir skáldaða persónu með öðrum tímum.
4. Lýstu henni á dönsku í þremur setningum.
5. Berðu saman *mad* og *matur*. Hvað er líkt í merkingu? Hvers vegna þarftu samt að hlusta á framburðinn?

4

7 · To fortællinger om frokost

Noor

Jeg spiser frokost i skolen. I dag har jeg en madpakke med. Der er brød, ost og et æble i. Jeg spiser sammen med to venner. Vi taler om en bog, vi læser. Nogle dage har jeg noget andet med. Man kan ikke se på én madpakke, hvad jeg spiser hver dag.

Anton

I dag spiser jeg suppe fra skolens køkken. Jeg henter maden sammen med min klasse. I morgen tager jeg en madpakke med, fordi vi skal på tur. Jeg kan godt lide at vide, hvornår vi skal spise. Når jeg besøger en anden skole, spørger jeg, om jeg skal tage mad med.

1. Hvað borðar hvort þeirra í dag?
2. Af hverju tekur Anton nesti á morgun?
3. Hvaða setning varar við að alhæfa um það sem Noor borðar venjulega?
4. Skrifaðu á dönsku eina spurningu sem gestur gæti spurt áður en hann heimsækir skóla annars hvors þeirra.
5. Veldu tvær máltíðir úr sögunum og berðu þær saman á dönsku: *Noor ... , men Anton ...*.
6. Skrifaðu 35–50 orð á dönsku um eina máltíð þína eða skáldaðrar persónu. Segðu hvenær, hvar og hvað. Ekki gefa öðrum einkunn fyrir matarval.
7. Segðu félagi á dönsku frá einni máltíð og hvað þér eða persónunni líkar: *Jeg kan godt lide ...*

Hlustun B1-Co4-Ao6. Hlustaðu á þriðju persónuna. Finndu eitt líkt atriði og einn mun. Segðu *I denne fortælling ...* þegar þú útskýrir.

8 · En skole i virkeligheden

På Læssøesgades Skoles hjemmeside kan man læse om frokost i indskolingen og udskolingen. Eleverne kan have en madpakke med eller være tilmeldt skolens madordning. De spiser i klassen, og en lærer er til stede. Skolens køkken laver maden til ordningen. Det er oplysninger om denne skole. De fortæller ikke, hvordan alle elever i Danmark spiser frokost. *indskoling* = yngstu bekkir; *udskoling* = elstu bekkir; *madordning* = hér áskrift að skólamat; *tilmeldt* = skráður. Textinn lýsir þeim aldurshópum sem eru nefndir á síðunni. Hann segir ekki til um alla aðra hópa.

Heimild: Læssøesgades Skole, „Mad på skolen“, skoðuð 22. október 2026; síðan merkt uppfærð 14. nóvember 2023.

1. Hvaða tvo kosti nefnir skólinn?
2. Hvar borða nemendur samkvæmt síðunni?
3. Getum við fullyrt að allir fái sömu máltíð?
4. Hvað þyrfti gestur að spyrja skólann um áður en hann kæmi? Veldu eitt atriði sem textinn svarar ekki.

4

9 · Hjælp med menuen

Hlustun B1-Co4-Ao4. Heyrðu nýja tilkynningu og veldu svo mat sem er enn í boði.

Önnur tilkynning, frá öðrum degi

Vinur þinn fær þessi skilaboð frá kaffihúsinu annan dag:

I dag har vi tomatsuppe til 30 kr. og en sandwich med ost til 25 kr. Vand er gratis. Vi har ikke flere æbler.

Útskýrðu á íslensku hvað er í boði og hvað það kostar. Eplið á matseðlinum í 2. hluta breytir ekki þessum skilaboðum.

Skrifaðu nú pöntun á dönsku fyrir afgreiðslufólkið út frá þessu:

Þú vilt fá tvær ostasamlokur og eitt glas af vatni. Spurðu hvort tómatar séu í samlokunum. Lestu pöntunina fyrir félagi. Hann skráir magn og innihaldsspurninguna. Berið saman án þess að giska á innihaldið.

10 · Din bestilling

Kennarinn réttir ykkur hvoru sitt spjald: annað fyrir gest, hitt fyrir afgreiðslu. Gesturinn veit hvað hann vill og hversu miklu hann má eyða í æfingunni. Afgreiðslumaðurinn veit hvað er enn til. Í þessari æfingu færðu upplýsingarnar hjá félagi þínum. Ef hann veit ekki svarið má hann segja **Det ved jeg ikke. Jeg spørger lige.**

- Pantaðu og hlustaðu á svarið.
- Spurðu um annan kost ef þarf.
- Staðfestu fjölda matar og drykkja ásamt verði.
- Þegar þú færð nýjar upplýsingar skaltu leiðrétta aðeins það sem þarf.

Skiptið um hlutverk með nýjum upplýsingum. Ekki lesa fyrra samtalið upp í seinni umferð.

11 • Ved en madbod

Hlustun B1-Co4-Ao5. Nú er annar sölubás. Skráðu vörur, verð og breytingu á framboði. Kennarinn afhendir nýtt óskaspjald.

1. Hlustaðu og skráðu vörur, verð og breytingu.
 2. Lestu óskaspjaldið og veldu það sem uppfyllir óskina.
 3. Staðfestu pöntunina á dönsku við félaga sem leikur afgreiðslumann og notar sömu tilkynningu.
 4. Útskýrðu á íslensku hvað vinur þinn getur fengið.
 5. Skrifaðu þrjár setningar á dönsku til vinar þíns um lokaafgreiðsluna.
- Þú mátt fá útreiknað verð ef þú þarft; þú þarft samt að nota það rétt í skilaboðunum.

12 • Husk meningen

Lokaðu bókinni og rifjaðu upp: Hvernig pantarðu vatn? Hvernig spyrðu hvað sé í súpunni? Hvað merkir *udsolgt*? Hvað merkir *frokost*? Hvernig biðurðu um að heyra verðið aftur? (1. kafli.)

Lestu eigin pöntun. Staðfestir hún bæði mat og fjölda? Biddu félaga að leiðrétta einn hlut og svaraðu leiðréttingunni. Í 7. kafla þarftu aftur að greina verð frá ókeypis valkosti. Í 8. kafla spyrðu gesti hvað þeir þurfi.

Hvor skal vi hen?

Hvert förum við?

Hvernig komumst við á réttan stað og athugum hvort leiðin henti?

Ég get ...

- fylgt leiðbeiningum og staðfest beygju;
- greint á milli brottfarar og komu;
- gefið leiðbeiningar á dönsku;
- útskýrt á íslensku hvaðan og hvenær á að fara;
- beðið um aðra leið og viðurkennt hvað ég veit ekki.

Kort og tímar í verkefnunum eru skálduð. Þú leysir verkefnið í kennslustofunni; þetta eru ekki leiðbeiningar um raunverulega ferð.

5

1 • Start og mál

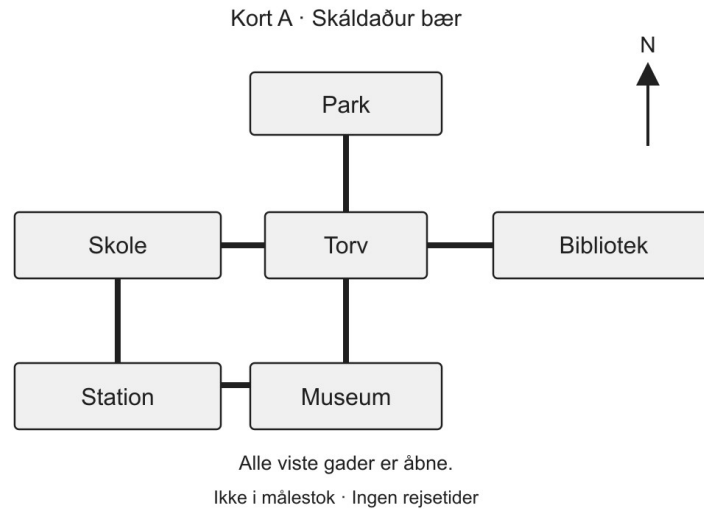
Þú ert við skóla og átt að hitta gest við safn. Áður en þú gefur leiðbeiningar þarftu að vita hvaðan gesturinn leggur af stað.

Prófaðu þessar spurningar með félagi:

- *Hvor er du nu?*
- *Hvor skal du hen?*
- *Hvordan kommer jeg til museet?*

Hvor spyr um stað; *hver ... hen?* spyr hvert. **Hvordan** spyr hér hvernig þú kemst þangað. Svar við *Hvor er du?* er ekki endilega leiðarlýsing.

2 · Kort A: en opdigtet by

Kortet viser en opdigtet by.

Í þessari lýsingu er norður efst, suður neðst, vestur til vinstri og austur til hægri á blaðinu.

Staður	Staðsetning og tengingar
Skole	Vestan við Torv; bein gata austur að Torv.
Torv	Í miðju; götur til Skole, Bibliotek, Park og Museum.
Bibliotek	Austan við Torv; bein gata vestur að Torv.
Park	Norðan við Torv; bein gata suður að Torv.
Museum	Sunnan við Torv; bein gata norður að Torv.
Station	Sunnan við Skole; gata norður að Skole og austur að Museum.

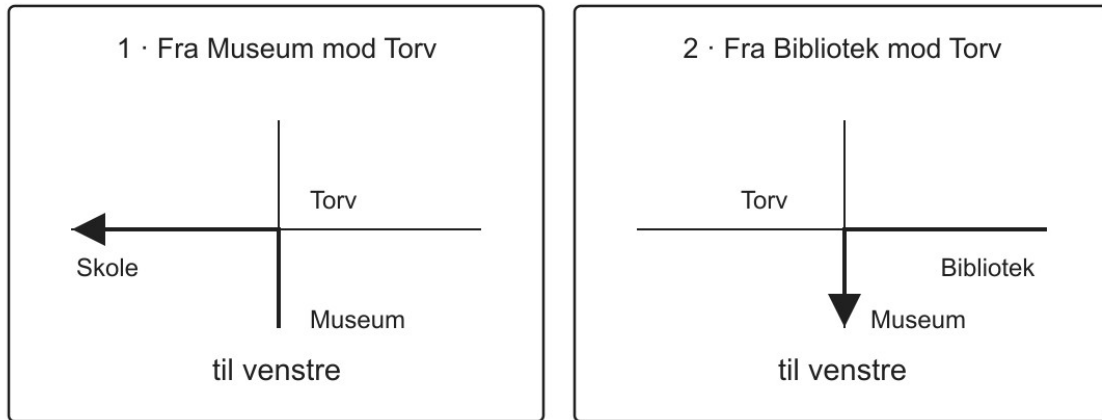
Allar þessar götur eru opnar í þessari æfingu. Enginn göngutími er gefinn. Notaðu kort A eða töfluna sem leiðarlýsingu. Merktu staðinn þar sem þú byrjar áður en þú velur beygju.

Hlustun B1-Co5-A01. Settu fingur eða merki við skólann og snúðu því að torginu. Fylgdu leiðbeiningunum. Skráðu fyrsta áfangastað og næsta áfangastað. Segðu hvaða leiðbeining leiddi þig þangað.

Hlustun B1-Co5-A02. Hlustaðu aftur á eðlilegum hraða. Spurðu svo félaga til að staðfesta eina beygju: *Mener du ...?* (= Áttu við ...?). Bættu beygjunni sem þú heyrðir við spurninguna.

3 · Din højre eller min højre?

Se i den retning, du går.

Se i den retning, personen går.

Á korti er hægri hlið blaðsins alltaf sama hliðin. En hægri hönd göngumanns snýr í ólíka átt eftir því hvert hann horfir.

- Þú gengur frá **Museum** norður að **Torv**. Vinstri beygja við torgið leiðir vestur að **Skole**.
- Þú gengur frá **Bibliotek** vestur að **Torv**. Vinstri beygja við torgið leiðir suður að **Museum**.

5

Notaðu blýant sem ör til að sýna í hvaða átt þú horfir.

1. Þú kemur frá **Skole** að **Torv** og beygir til hægri. Hvert ferðu?
2. Þú kemur frá **Museum** að **Torv** og beygir til hægri. Hvert ferðu?
3. Þú kemur frá **Bibliotek** að **Torv** og gengur beint áfram. Hvert ferðu?
4. Veldu nýja byrjun og áfangastað. Segðu eina leiðbeiningu á dönsku og láttu félagi fylgja henni.

Hlustun B1-C05-A03. Hlustaðu á fyrirmælin og endurtaktu merkinguna með hreyfingu á örinni. Hver setning er sér. Snúðu örinni eftir hverri setningu; þetta er ekki samfelld leið. Þú þarft ekki að ganga um stofuna.

4 · En lille tekst om kort

Et kort viser et område i en mindre udgave. En signatur er et tegn på kortet.

Tegnforklaringen fortæller, hvad tegnet betyder. En streg kan vise en vej, men man skal læse forklaringen. Nordpilen viser retningen mod nord. Vores kort er en skitse. Kortet er ikke tegnet i målestok. Derfor kan du ikke måle en streg og vide, hvor mange minutter turen tager. *et område* = svæði; *en signatur* = kortatákn (hér ekki undirskrift); *en tegnforklaring* = táknskýringar; *en gangsti* = göngustígur; *en målestok* = mælikvarði; *en skitse* = skissa.

1. Hvað segja táknskýringarnar þér?
2. Hvað sýnir norðurör?
3. Hvers vegna getum við ekki reiknað göngutíma af korti A?

4. **Hlustun B1-C05-A06.** Heyrðu dæmi um táknskýringar. Hvaða tákn eru notuð fyrir götu, göngustíg, lokaða leið og tröppur? Hvað breytist ef leið er aðeins göngustígur en ekki gata fyrir bíla?

5. Búðu til eigin táknskýringar með þessum fjórum atriðum. Skrifaðu merkinguna við hvert tákn á dönsku (sjá orð í 6. hluta).

6. Skiptið á táknskýringum. Getur félaginn skilið táknin án þess að spyrja höfundinn?

5 · Afgang og ankomst

Skálduð áætlun: strætó frá **Skole** að **Museum**.

Afgang fra Skole	Ankomst til Museum
09:40	09:55
10:10	10:25
10:40	10:55
11:10	11:25

Afgang er brottför. **Ankomst** er koma. *Bussen kører klokken ti ti* segir hvenær strætó leggur af stað, ekki hvenær þú ert á safninu.

- Hvornár er bussen klokken 09:40 fremme?
- Hvornár kører bussen, der er fremme klokken 10:55?
- Þú þarft að vera við safnið fyrir 10:30. Hvaða tvær ferðir koma til greina samkvæmt töflunni?
- Þú getur ekki verið við skólann fyrr en 10:00. Hvaða ferð af þessum tveimur geturðu tekið?
- Segðu báða tímuna í einni setningu: *Vi tager bussen ... og er fremme ...*

5

6 · Ord på vejen

Danska	Merking hér
Gå ligeud.	Gakktu beint áfram.
Drej til venstre.	Beygðu til vinstri.
Drej til højre.	Beygðu til hægri.
Gå tilbage til torvet.	Farðu til baka að torginu.
ved skolen	við skólann
til biblioteket	að bókasafninu, á bókasafnið
et stoppested – stoppesteder	biðstöð – biðstöðvar
en vej – veje	leið eða gata eftir samhengi
en trappe – trapper	stigi, tröppur
lukket / åben – åbent	lokaður, lokuð, lokað / opin, opin, opið

Danska	Merking hér
en gade – gader	gata – götur (í bæ)
for enden af gaden	við enda götunnar
først ... så ...	fyrst ... síðan ...
Mener du ...?	Áttu við ...?
Er der en anden vej?	Er önnur leið?
Hvor lang tid tager det?	Hvað tekur það langan tíma?

Et eksempel

Gæst: Hvordan kommer jeg til skolen fra parken?

Vært: Gå ligeud til torvet. Drej til højre. Så kommer du til skolen.

Gæst: Til højre ved torvet?

Vært: Ja, til højre.

Gæst: Hvor lang tid tager det?

Vært: Det ved jeg ikke. Kortet viser ikke tiden.

Það er hjálplegra að segja að þú vitir ekki tímann en að búa hann til. Æfðu samtalið með öðru markmiði á korti A. Gefðu aðeins upplýsingar sem kortið styður.

5

7 • Et lukket stoppested

Hlustun B1-C05-A04. Hlustaðu á tilkynningu. Hvaða biðstöð er lokað? Hvaðan á að taka strætó? Hvaða tveir tímar eru nefndir?

Vinur þinn skilur ekki þessi skriflegu skilaboð:

Bussen fra skolen kører klokken 10.10 og er ved museet klokken 10.25. Stoppestedet ved parken er lukket. Tag bussen ved skolen.

Útskýrðu fyrir honum á íslensku hvaðan hann á að fara, klukkan hvað strætó fer og hvenær hann kemur að safninu. Segðu líka hvers vegna hann á ekki að bíða við garðinn. Þetta er sérstök strætóleið; hún breytir ekki götum korts A.

8 • Forklar vejen

Notaðu nýtt **kort B**, ekki kort A. Kort B er aðeins þessi leið: **Skole er norðan við Torv.**

Bibliotek er vestan við Torv. Gata liggur frá skólanum suður að torginu og þaðan vestur að bókasafninu.

Byrjaðu við skólann. Gakktu beint að torginu. Beygðu til hægri við torgið. Bókasafnið er við enda götunnar.

Skrifaðu fjögur skref á dönsku fyrir gest. Teiknaðu leiðina eða notaðu töflulýsingu til að sannreyna hægri beygjuna. Láttu félagi lesa leiðbeiningarnar og segja hvar hann endar. Ef hann notar kort A skaltu fyrst leiðréttu hvaða kort eigi við.

9 • Transport i Aarhus

I Aarhus og området omkring byen findes busser, tog og letbane. VisitAarhus beskriver også cykling som en transportmulighed. En oversigt kan hjælpe dig med at finde en mulighed, men den er ikke din færdige rejseplan. Du skal stadig kende startsted, mål og tidspunkt. VisitAarhus henviser til Rejseplanen, hvor man kan søge afgang og oplysninger om blandt andet tilgængelighed. En bestemt rejse skal undersøges for den dag, man vil af sted. *en oversigt* = yfirlit; *en letbane* = lóttlest; *henviser til* = vísar á; *tilgængelighed* = aðgengi; *skal undersøges* = þarf að kanna; *vil af sted* = ætlar af stað.

Heimild: VisitAarhus, „Transport i Aarhus og Aarhusregionen“, skoðuð 22. október 2026.

1. Nefndu tvo ferðamáta sem heimildin nefnir.
2. Segir textinn að allir hjóli?
3. Hvaða upplýsingar vantar ef gestur segir aðeins „ég vil fara á safn“?
4. Gestur þarf leið án stiga. Hjálpaðu honum að skrifa spurningu á dönsku. Ekki gera ráð fyrir að allar ferðir séu aðgengilegar þótt hægt sé að leita að upplýsingum um aðgengi.

10 • En vej, der passer

Kennarinn afhendir nýtt kort með einkaspjöldum. Gesturinn veit hvers konar leið hann þarf. Gestgjafinn veit um tröppur og lokun.

Spyrjið og skiptist á upplýsingum á dönsku. Finnið opna leið sem hentar gestinum. Staðfestið upphaf og áfangastað. Þegar gesturinn spyr um óþekktan tíma þarf gestgjafinn að svara heiðarlega.

Undirbúðu þig í tvær mínútur. Segðu síðan gestinum sjálfstætt frá leiðinni á dönsku. Notaðu *först, så* og skýr staðarnöfn. Félaginn getur stöðvað þig og spurt um eina beygju. Svaraðu spurningunni áður en þú heldur áfram. Eftir samtalið skaltu útskýra á íslensku hvers vegna stutta leiðin hentar ekki gestinum.

11 • Et nyt kort

Hlustun B1-C05-A05. Kennarinn afhendir kort C. Upphafið er íþróttamiðstöð og áfangastaðurinn kvikmyndahús. Ein leið er lokuð. Kennarinn afhendir líka tímaspjald. Finndu tvær opnar leiðir eftir hlustunina og veldu aðra.

Skrifaðu fjögurra skrefa leiðarlýsingu á dönsku fyrir gestinn. Útskýrðu fyrir íslenskum félaga hvers vegna þú valdir hana. Nefndu eitt atriði sem kortið og tilkynningin svara ekki. Ekki búa til ferðatíma.

12 • Kan gæsten finde vej?

Athugaðu leiðbeiningarnar: segi ég hvaðan á að byrja, hvert á að fara og hvar á að beygja? Er leiðin opin? Tek ég mið af þörfum gestsins?

Prófið nýja leið með víxluðum hlutverkum. Daginn eftir skaltu rifja upp *afgang*, *ankomst* og *Er der en anden vej?* án orðabanka. Í 7. kafla sameinarðu leið og tíma við kostnað; í 8. kafla hjálparðu gesti sem kemur seint.

Hjemme hos os

Heima hjá okkur

Hvernig spyr ég um venjur á nýjum stað án þess að gera ráð fyrir að allir hafi það eins?

Ég get ...

- fundið stað, tíma og leyfi í skilaboðum;
- spurt gestgjafa um það sem er óljóst;
- greint venju frá undantekningu;
- sagt frá rútinu og samið nýjan söguendi.

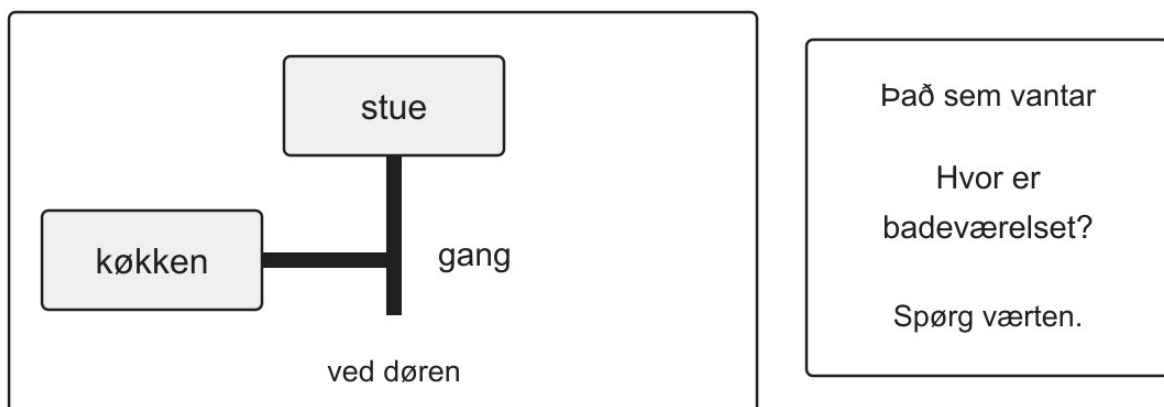
Heimilin og gistiheimilin í verkefnunum eru skálduð. Þú mátt alltaf lýsa skálduðum stað. Þú þarft ekki að segja frá fjölskyldu þinni, herbergi eða eignum.

1 • Første besøg

Þú kemur með tösku á nýjan stað. Þú sérð gang, tvennar dyr og skó við vegginn. Gestgjafinn er að tala við annan gest.

6

Hos Liv · Einföld skissa

Spørg, hvis du er i tvivl.

Veldu tvær spurningar sem gætu hjálpað þér:

- *Hvor skal jeg stille min taske?*
- *Hvor er badeværelset?*
- *Må jeg bruge køkkenet?*
- *Hvornår spiser I?*

Hvaða spurningu myndirðu spyrja fyrst? Útskýrðu valið. Þú þarft ekki að þekkja reglur nýs staðar áður en þú kemur; þú getur spurt.

2 · Lyt til værtin

Hlustun B1-Co6-A01. Gestur er nýkominn og spyr gestgjafann. Hlustaðu eftir tösku, kvöldmat og eldhúsi. Skráðu svar við hverju atriði. Settu spurningarmerki við það sem er óljóst.

Hlustun B1-Co6-A02. Hlustaðu á sama samtal með eðlilegum talhraða. Segðu hvaða leyfi gesturinn fær og hvenær það hættir að gilda. Er það sama að spyrja hvar eldhúsið sé og hvort megi nota það?

3 · To beskeder

Hos Liv

Velkommen til os på fredag! Du kan stille din taske i gangen ved døren. Køkkenet er til venstre, og stuen er ligeud. Vi spiser som regel klokken syv, men på fredag spiser vi klokken seks. Du må gerne bruge køkkenet efter aftensmaden, men kun til klokken otte. Spørg os, hvis du mangler noget. Hvornår kommer du? Vi vil gerne vide, om du er her før maden.

På gæstehuset Solen

Hej og velkommen til gæstehuset! Stil din taske ved garderoben, ikke foran døren.

Badeværelset ligger til højre for stuen. Du må gerne sidde i stuen og læse. I aften spiser vi klokken halv otte. Køkkenet lukker klokken ni. Hvis du vil bruge noget i køkkenet, så spørg først. Vi viser dig gerne, hvor tingene er. Skriv til os, hvis du kommer senere.

en gang = gangur; *en stue* = stofa; *en garderobe* = fatahengi; *et opbevaringsrum* = geymsla; *at mangle* = að vanta; *som regel* = yfirleitt.

Find og sammenlign

Svaraðu spurningum 1–6 á íslensku eða dönsku.

1. Hvor må tasken stå hos Liv?
2. Hvor må tasken stå på gæstehuset?
3. Hvornår spiser de som regel hos Liv?
4. Hvad er anderledes på fredag?
5. Må gæsten bruge køkkenet hos Liv klokken 20.15?
6. Siger beskeden fra gæstehuset, at man frit må bruge alle ting i køkkenet?
7. Finndu eina hlýlega eða hjálplega setningu í hvorum texta.
8. Skrifaðu á dönsku tvær spurningar sem þú gætir þurft að spyrja annars gestgjafans. Svörin mega ekki þegar vera í textanum.

4 · Mine ting

Danska	Íslenska
min bog	bókin mín
mit værelse	herbergið mitt
mine sko	skórnir mínir
din taske	taskan þín
dit glas	glasið þitt
dine bøger	bækurnar þínar

Min tengist hér *en*-orði, *mit* *et*-orði og *mine* fleirtölu. Sama mynstur sést í *din*, *dit*, *dine*.

Lærðu orðasamböndin í heild.

1. Veldu: *min* / *mit* / *mine* taske.
2. Veldu: *din* / *dit* / *dine* glas þegar um eitt glas er að ræða.
3. Veldu: *min* / *mit* / *mine* sko.
4. Skrifaðu tvær spurningar á dönsku: eina um tösku þína og aðra um skó þína.
5. Svaraðu félaga með *her* eða *der* og bentu á stað á teikningu. Ekki færa raunverulega hluti annarra án þess að spyrja.

Hjem og **hjemme** hafa ólík hlutverk: *Jeg går hjem* merkir að ég fari heim; *Jeg er hjemme* að ég sé heima. Berðu saman íslensku „heim“ og „heima“.

5 · Må jeg?

6

Tilgangur	Spurning	Hugsanlegt svar
fá leyfi	Må jeg bruge køkkenet?	Ja, indtil klokken otte.
finna stað	Hvor er køkkenet?	Det er til venstre.
athuga venju	Hvornår spiser I?	Som regel klokken syv.
athuga undantekningu	Spiser vi også klokken syv i dag?	Nej, i dag spiser vi klokken seks.
finna stað fyrir hlut	Hvor skal jeg stille mine sko?	Du kan stille dem her.

Må jeg ...? biður um leyfi. *Kan* getur merkt getu eða möguleika, en í svarinu *Du kan stille dem her* gefur gestgjafinn einnig hagnýtt leyfi. Hlustaðu á samhengi, ekki bara eitt orð.

Gæst: Må jeg bruge køkkenet efter aftensmaden?

Vært: Ja, til klokken otte.

Gæst: Så jeg må bruge det indtil otte?

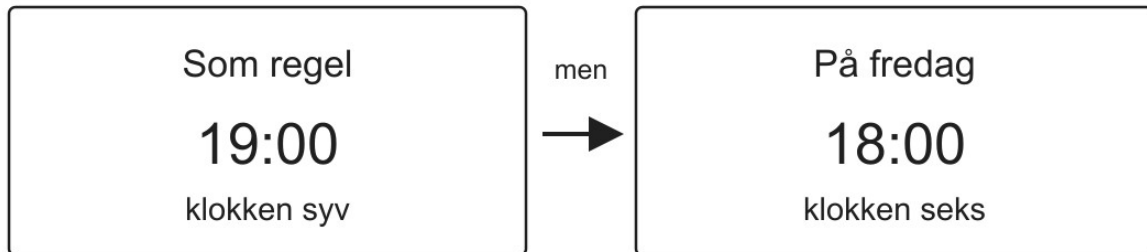
Vært: Ja. Efter otte gør vi rent.

Gæst: Fint. Hvor skal jeg stille mit glas?

Vært: På bordet, tak.

Hlustun B1-Co6-Ao3. Finndu hvort svarið sé leyfi, bann eða leyfi með takmörkun. Síðustu tvö atriðin snúast um stað og endurtekningu; skráðu þá staðinn sem er nefndur. Endurtaktu það sem skiptir máli, ekki aðeins *ja*.

6 · Som regel – men i dag

Er det altid sådan?

Som regel merkir að eitthvað gerist oftast. Það er ekki það sama og *altid*, alltaf.

Æfingadæmi: Kvöldmatur er yfirleitt 19:00. Á föstudaginn er hann 18:00.

1. Skrifaðu eina danska setningu um venjuna.
2. Skrifaðu aðra um föstudaginn.
3. Tengdu þær með *men*.
4. Gestur kemur á föstudag klukkan 18:30. Hvað þarftu að segja honum? Ekki búa til loforð um að matur verði geymdur.
5. Búðu til nýtt dæmi á dönsku með skáldaðri lestrarstund eða opnunartíma. Hafðu venju og eina undantekningu.

Hlustun B1-Co6-Ao4. Þetta er nýr gestgjafi með aðra venju. Skráðu venjulegan tíma og tíma dagsins. Gerðu ekki ráð fyrir að tímarnir séu þeir sömu og í fyrra dæminu.

6

7 · Den forkerte dør

Maja er på besøg hos Liv. Efter maden vil hun vaske hænder.

»Hvor er badeværelset?« spørger hun.

»Det er ude i gangen,« siger Liv.

I gangen er der to døre. Maja åbner den første dør lidt. Hun ser en kost, en spand og en støvsuger. Hun lukker døren igen.

Liv kommer ud med to bøger. »Leder du efter noget?«

»Ja. Jeg tror ikke, at støvsugeren vil dele badeværelset med mig.«

Liv smiler. »Undskyld, jeg var ikke præcis. Det er den anden dør, til højre.«

»Den til højre?«

»Ja. Og skabet er til venstre.«

»Så ved jeg også, hvor kosten bor,« siger Maja.

Da Maja kommer tilbage, spørger Liv: »Vil du se min nye bog?«

»Ja, gerne. Men denne gang viser du mig den rigtige dør.«

De går ind i stuen sammen.

en kost = kústur; *en spand* = fata; *en støvsuger* = ryksuga; *et skab* = skápur; *præcis* = nákvæmur.

1. Hvað vill Maja gera eftir matinn?
2. Hvaða hluti sér hún bak við fyrstu dyrnar?
3. Var leiðbeiningin sem Liv gaf fyrst nægilega nákvæm? Útskýrðu út frá tvennum dyrum.
4. Hvaða setning leysir misskilninginn?
5. Hvernig staðfestir Maja að hún hafi skilið?
6. Finndu fyndna setningu. Hvað gerir hana fyndna án þess að gera lítið úr gestinum?
7. Skrifaðu nýjan endi á dönsku í þremur eða fjórum setningum. Byrjaðu þegar Maja sér tvennar dyr. Í þínum endi spyr hún áður en hún opnar dyr.

6

Hvad kan gæsten spørge om?

Þú mátt nota myndina sem stuðning við nýja endinn. Hún sýnir aðra mögulega atburðarás en sagan.

Hlustun B1-Co6-Ao6. Hlustaðu eftir að þú hefur lesið. Veldu fjórar línur úr samtalinu og æfðu atriðið með félaga eða fyrir kennara. Þetta má vera undirbúinn leiklestur. Síðar spyrðu nýrra spurninga án handrits.

8 · Hvad er en husstand?

Danmarks Statistik bruger ordet *husstand* om personer, der bor på samme adresse. De behøver ikke være i familie med hinanden. Der kan også være flere familier i én husstand. Statistikken kan beskrive, hvor mange personer der bor der, og hvordan de er registreret som familier.

Hvad kan vi slutte?

Men ordet fortæller ikke, hvornår personerne spiser, eller hvem der laver mad. En adresse eller en tegning af et hjem er derfor ikke en forklaring på alles hverdag.

en husstand = heimili (í hagtölum); *en adresse* = heimilisfang; *være i familie med* = vera skyldur; *hinanden* = hvert annað; *registreret* = skráður.

Heimild skilgreiningarinnar: Danmarks Statistik, „Husstande og familier“, skilgreining skoðuð 22. október 2026.

1. Þurfa allir á sama heimili að vera skyldir samkvæmt þessari skilgreiningu?
2. Getur eitt heimili talið fleiri en eina fjölskyldu?
3. Hvað vitum við ekki um venjur fólks út frá skilgreiningunni?
4. Skrifaðu á dönsku virðingarfulla spurningu um venju í skálduðu gistiheimili. Ekki spyrja bekkjarfélaga um fjölskyldur þeirra.

9 · Velkommen – på to sprog

Félagi þinn kemur síðar og skilur ekki þessi skilaboð:

Velkommen! Du kan stille din taske i gangen. Vi spiser klokken seks. Køkkenet er til venstre. Spørg os, hvis du mangler noget.

Segðu á íslensku hvar taskan má vera og hvenær er borðað. Bættu við einu sem gæti hjálpað honum að rata eða biðja um hjálp.

Skrifaðu svar á dönsku til dansks gests:

Þið borðið yfirleitt klukkan sjö, en á föstudaginn klukkan sex. Gesturinn má setja töskuna við hurðina. Þú vilt vita hvenær hann kemur.

Skrifaðu 45–60 orð. Hafðu kveðju, venju, undantekningu, töskustað og spurningu. Þú mátt bæta við almennu boði um að spyrja en ekki óstaðfestu leyfi til að nota allt í húsinu.

10 · Et interview

A er gestur og undirbýr þrjár spurningar á dönsku: eina um tíma, eina um stað og eina um leyfi. B er gestgjafi og undirbýr eina spurningu á dönsku um komutíma gestsins. Kennarinn réttir hvoru ykkar sitt einkaspjald.

Spyrðu spurninganna, hlustaðu og spurðu nánar um eitt svar. Gefðu félaganum tíma til að spyrja líka. Endurtaktu takmörkun ef leyfið hefur lokatíma.

Segðu síðan félaga á dönsku frá kvöldi gestgjafans í þremur til fjórum setningum. Ekki lesa leiklestur sögunnar í staðinn; þetta eru nýjar upplýsingar. Skiptið síðan um hlutverk með nýjum spöldum og endurtakið samtal og frásögn.

11 · Et andet gæstehus

Hlustun B1-Co6-A05. Hlustaðu á ný skilaboð. Skráðu töskustað, kvöldmat og lokatíma eldhúss. Útskýrðu þau fyrir íslenskum félaga. Kennarinn gefur þér komutíma sem þú notar í dönsku svari.

Skrifaðu 45–60 orð á dönsku til gestgjafans. Staðfestu upplýsingarnar og spurðu um eitt óljóst atriði. Ef þú vilt nota eldhúsið skaltu spyrja um leyfi; opnunartími er ekki sjálfkrafa leyfi til að nota allan búnað.

Þitt eigið dæmi

Skrifaðu fjórar til sex setningar á dönsku um kvöld á skálduðum stað sem þú velur. Ákveddu sjálf stað, athafnir og tíma. Segðu hvað gerist yfirleitt og hvað er öðruvísi í dag. Þú þarft ekki að nota reglur gestahúsanna hér fyrir ofan.

12 · Spurgte jeg, eller gættede jeg?

Rifjaðu án bókar upp *Må jeg ...?*, *som regel* og *muninn á hjem og hjemme*. Segðu eina setningu með *min*, eina með *mit* og eina með *mine*.

Veldu skilaboð sem þú skrifaðir. Láttu félagan segja hvaða tími gildi í dag. Ef hann les venjuna sem undantekningu skaltu gera muninn skýrari og reyna aftur. Í 7. kafla notarðu sömu aðferð þegar opnunartími breytist.

En god weekend

Góð helgi

Hvernig veljum við áætlun sem hentar báðum og breytum henni þegar þarf?

Ég get ...

- borið saman tíma, verð og ferðakostnað;
- hlustað á óskir og takmarkanir félaga;
- útskýrt sameiginlega niðurstöðu;
- skrifað og uppfært boð út frá nýjum upplýsingum.

Allt verð, allar fjárhæðir og áætlanir í æfingunum eru skálduð nema upplýsingarnar um Ungdomsskolen í 7. hluta. Þú þarft ekki að nota eigin peninga eða segja frá heimilisaðstæðum.

1 • Hvað skal vi lave på lørdag?

Þrír kostir eru í boði: bío, borðspil og opið teikniborð. Veldu fyrst eftir áhuga. Skrifaðu síðan tvær spurningar sem þarf að svara áður en valið verður að áætlun.

Rifjaðu upp úr fyrri köflum: Hvernig spyrðu hvað eitthvað kosti? Hvernig segirðu að þú komist ekki fyrr en klukkan eitt? Hvernig biðurðu um annan kost?

2 • Tre opslag

Film på lørdag

Kom i biografen på lørdag. Filmen begynder klokken 13.30 og slutter klokken 15.00. En billet koster 45 kroner. Du behøver ikke købe mad eller drikke. Biografen ligger ved stationen. Hvis du tager bussen, skal du betale for bussen ud over billetten. Dørene åbner klokken 13.15. Hvis du vil sidde sammen med en ven, så aftal det, før I går ind.

Spil på biblioteket

Lørdag kan du spille brætspil på biblioteket fra klokken 13 til 15. Det er gratis at være med. Du må gerne tage en ven med, og du behøver ikke have dit eget spil. Der er både korte spil og længere spil. En medarbejder hjælper med reglerne. Bussen til biblioteket koster 10 kroner hver vej i denne opgave. Du kan også gå, hvis det passer til din plan.

Et åbent tegnebord

I skolens billedkunstlokale er der et åbent tegnebord lørdag fra klokken 12 til 16. Du kan komme og gå i hele tidsrummet. Der er gratis adgang, papir og blyanter. Du kan tegne alene eller sammen med andre. Du må gerne tage en bog med som inspiration. Lokalet er indendørs. Der er ingen madservering, men du må have en madpakke med. Mødestedet er skolens hovedindgang.

Find oplysningerne

1. Hvilken aktivitet starter klokken halv to?
2. Hvilke aktiviteter har gratis adgang?
3. Hvilken aktivitet siger tydeligt, at du kan komme og gå i hele tidsrummet?
4. Hvad koster en tur med bussen til biblioteket og hjem igen?
5. Hvad ved vi ikke om en gåtur til biblioteket?
6. En ven skal hjem klokken 14.30. Kan vennen se hele filmen?
7. En anden ven vil gerne tegne indendørs og vil ikke betale noget. Hvilken mulighed passer til ønskerne?

3 · Hvad koster hele planen?

En plan kan have flere udgifter. Billetprisen er kun én af dem. Hvis du tager bussen både ud og hjem, skal du regne begge ture med. I vores eksempel koster hver bustur 10 kroner. To ture koster derfor 20 kroner. Gratis adgang betyder, at selve aktiviteten ikke koster noget. Det betyder ikke automatisk, at transporten er gratis. Skriv udgifterne hver for sig, før du finder summen.

en udgift = kostnaður; *hver vej* = hvora leið; *i alt* = samtals; *en adgang* = aðgangur.

Plan	Billet	Transport	I alt
Tegnebord på skolen, allerede på stedet	0 kr.	0 kr.	0 kr.
Bibliotek med bus begge veje	0 kr.	...	...
Biograf med bus begge veje, samme buspris	45 kr.	...	...

1. Fylltu í það sem vantar.
2. Útskýrðu á dönsku hvers vegna kostnaður getur samt fylgt ókeypis aðgangi.
3. Tveir krakkar hafa 25 krónur hvor. Geta þeir báðir farið á bókasafnið með strætó báðar leiðir? Reiknaðu fyrir hvora manneskju, ekki bara hópinn.
4. Ef göngutími er óþekktur, getum við þá fullyrt að ganga passi inn í áætlunina? Hvað þarf að spyrja?

4 · Lyt til et forslag

Hlustun B1-Co7-Ao1 (hægt). Tvö ungmenni skipuleggja laugardag. Hlustaðu fyrst eftir lokaákvörðuninni. Hlustaðu aftur og skráðu eina ástæðu fyrir henni.

Hlustun B1-Co7-Ao2. Sama samtal með eðlilegum hraða. Finndu setninguna þar sem Noor spyr um tíma Liv.

Berðu samtalið saman við þína fyrstu hugmynd. Þurfti að breyta áhugavali þegar upplýsingar um tíma og kostnað komu fram?

5 · Ord til en plan

Danska	Íslenska
Hvad skal vi lave på lørdag?	Hvað ætlum við að gera á laugardaginn?
Jeg vil hellere tegne.	Ég vil frekar teikna.
Det er billigere end biografen.	Það er ódýrara en bíóið.
Har du tid fra et til tre?	Ertu laus frá klukkan eitt til þrjú?
Det passer mig.	Það hentar mér.
Først tager vi bussen.	Fyrst tökum við strætó.
Så spiller vi.	Síðan spilum við.
Til sidst går vi hjem.	Að lokum förum við heim.
Så ændrer vi planen.	Þá breytum við áætluninni.
en billet – billetter	miði – miðar
at lukke – lukker	að loka – lokar
en mulighed – muligheder	möguleiki – möguleikar

Í *Først tager vi bussen* merkir *først* „fyrst í röðinni“. Í *Jeg kan først komme klokken et* merkir það „ekki fyrr en“. Finndu merkinguna í allri setningunni. *Så* getur merkt „síðan“ (röð) eða „þá“ (afleiðing).

Berðu saman: **Vi tager bussen på lørdag. På lørdag tager vi bussen.** Þegar tímasetningin kemur fremst færirst *vi* á eftir sögninni *tager*. Þetta líkist „Á laugardaginn tökum við strætó“.

Prøv sproget

- Byrjaðu á *På lørdag: Vi spiller på biblioteket på lørdag.*
- Tengdu þrjú skref með *først, så, til sidst.*
- Skrifaðu setningu með *billigere end* út frá töflunni.
- Útskýrðu tvær merkingar *først* með dæmum.

Hlustun B1-Co7-Ao3. Hlustaðu og endurtaktu aðalatriðin. Bættu síðan við þinni eigin athöfn í síðasta skrefið.

6 • Fra ønske til aftale

Noor: Jeg vil gerne i biografen. Hvad synes du?

Liv: Jeg vil hellere spille. Biografen er for dyr for mig i opgaven.

Noor: Så kan vi gå på biblioteket. Har du tid fra et til tre?

Liv: Ja. Jeg kan gå derhen og være der klokken et.

Noor: Fint. Vi mødes ved døren klokken et.

Liv: Og vi slutter klokken tre. Passer det dig?

Noor: Ja, det gør det.

Hvor aðili segir hvað hentar honum. Þau staðfesta bæði upphaf og endi. Þau þurfa ekki að segja hvers vegna þau hafa ákveðna fjárhæð í raunveruleikanum; þetta eru gefnar æfingaupplýsingar.

Æfið með *tegnebordet* í stað bókasafnsins. Veljið annan sameiginlegan tíma úr auglýsingunni. Nú byrjar hinn aðilinn og stingur upp á öðru.

7 • Et fritidstilbud i virkeligheden

Ungdomsskolen i Aarhus er et kommunalt tilbud. På skolens hjemmeside beskrives målgruppen som kommunens unge fra 7. klasse til og med 17 år. Holdene foregår forskellige steder, ikke kun i én bygning. Nogle forløb varer længe, andre er korte workshops.

Undervisningen er gratis, men der kan være betaling for blandt andet materialer og ture.

Derfor skal man læse oplysningerne om det konkrete hold. En generel beskrivelse viser ikke, om der er en ledig plads på et bestemt tidspunkt.

målgruppen = markhópurinn; *beskrives* = er lýst; *et hold* = hér námskeiðshópur; *et forløb* = hér námskeið; *en ledig plads* = laust pláss; *betaling* = greiðsla.

Heimild: Ungdomsskolen i Aarhus, „Hvad er ungdomsskole?“, skoðuð 22. október 2026.

Íslenskur gestur í Aarhus vill prófa námskeið hjá Ungdomsskolen.

1. Hver er tilgreindur markhópur?
2. Hvers vegna þarf að athuga stað fyrir hvert námskeið?
3. Er „kennslan er ókeypis“ það sama og „ekkert getur kostað neitt“?
4. Hvaða tvær spurningar þarf að spyrja um tiltekið námskeið áður en gesturinn getur tekið þátt?
5. Hvernig líkist þetta því að bera saman skálduðu auglýsingarnar? Hvað er ólíkt?

8 • Fortæl en ven om planen

Vinur sem talar íslensku vill skilja:

Spil på biblioteket lørdag kl. 13–15. Gratis adgang. Tag gerne en ven med. Bussen koster 10 kr. hver vej.

Útskýrðu hvað er ókeypis og hvað kostar ef strætó er notaður báðar leiðir. Greindu á milli þess sem tilkynningin segir og þess sem þarf enn að athuga.

Skrifaðu svo boð á dönsku:

Þú vilt bjóða Noor á bókasafnið á laugardaginn. Þið hittist þar klukkan eitt og farið heim klukkan þrjú. Spurðu hvort Noor vilji vera með.

Skrifaðu 50–70 orð. Þú mátt leggja til ferðamáta en ekki segja að Noor hafi samþykkt hann. Láttu viðtakandann geta fundið tíma, stað, athöfn og spurningu.

9 • En plan for to

Kennarinn gefur hvoru ykkar sitt spjald með lausum tíma, óskum og æfingafjárhæð. Ekki sýna félaga spjaldið. Spyrjið og finnið kost sem þið getið bæði valið.

Skráið sameiginlega áætlun í fjórum línur: **Mødested – Start – Aktivitet – Slut**. Bætið við kostnaði fyrir hvorn aðila ef einhver er.

1 • Først Tid: _____ _____ _____	➔	2 • Så Tid: _____ _____ _____	➔	3 • Til sidst Tid: _____ _____ _____
--	---	---	---	--

Ny besked • B1-C07-A04

Hvad ændrer sig? Hvad kan I stadig gøre?

Hvad skal ændres?

Hlustun B1-Co7-Ao4. Ný tilkynning breytir áætluninni. Skrifaðu fyrst eigin svör: Hvað lokar, hvenær og hvað er enn opið? Berið síðan saman svörin og finnið áætlun sem gengur upp. Staðfestið niðurstöðuna saman.

10 • Fortæl og svar

Hlustun B1-Co7-Ao6. Hlustaðu á kynningu og spurningarnar. Hvaða atriði þurfti nemandinn sem kynnti að skýra? Hvað vissi nemandinn ekki?

Undirbúðu eigin 40–60 sekúndna kynningu á dönsku um áætlunina þína. Þú mátt hafa fimm stikkorð. Segðu frá röð, tíma, vali og einni ástæðu. Félagi þinn spyr nýrrar spurningar. Ekki reikna með að spurningin verði sú sama og í hljóðinu.

Skrifaðu síðan uppfært boð á dönsku. Gerðu breytinguna sýnilega með *Der er en ændring* ... og segðu hvaða upplýsingar gildi núna.

11 • Et værksted i ferien

Hlustun B1-Co7-Ao5. Kennarinn afhendir tilkynningar um tvær nýjar athafnir og ný einkaspjöld. Hlustaðu á breytinguna áður en þið veljið.

Finnið framkvæmanlega áætlun. Útskýrðu breytinguna á íslensku fyrir nemanda úr öðrum hópi sem heyrði hana ekki. Skrifaðu sjálfstætt 50–70 orða boð á dönsku. Nefndu verð, tíma og ferðamáta þegar þær upplýsingar skipta máli.

12 · Passer planen til begge?

Lestu boðið þitt og athugaðu:

- Hentar tíminn báðum?
- Hef ég talið með nauðsynlegan ferðakostnað?
- Notaði ég nýjustu tilkynninguna?
- Breytti ég lokatímanum án þess að tilkynningin segði það?
- Er ljóst hvað er ákveðið og hvað er aðeins tillaga?

Prófaðu eina nýja breytingu frá kennaranum. Segðu lausn án þess að skrifa fyrst. Í síðasta kaflanum notarðu allt þetta til að taka á móti gestum.

Minnispunktar og næsta skref

Velkommen til Island

Velkomin til Íslands

Hvernig gerum við gesti kleift að taka þátt?

Ég get ...

- valið upplýsingar sem ákveðinn gestur þarf;
- skilið spurningar og útskýrt þær fyrir öðrum;
- skrifað leiðbeiningar á dönsku út frá íslenskum heimildaspjöldum;
- tekið á móti gestum, svarað og leiðrétt misskilning;
- greint það sem ég veit frá því sem ég þarf að spyrja um.

Í verkefninu tekur skáldaður skóli á Íslandi á móti skálduðum gestahópi. Þú þarft ekki að bjóða neinum heim, birta upptöku eða gefa upp persónuupplýsingar.

1 • Hvað skal gæsterne vide?

Lokaðu orðabankanum. Rifjaðu upp setningar fyrir eins mörg þessara atriða og þú getur:

1. kynningu úr 1. kafla;
2. fundarstað og tíma úr 2. kafla;
3. boð og annan kost úr 3. kafla;
4. mat eða nesti úr 4. kafla;
5. leið úr 5. kafla;
6. leyfi úr 6. kafla;
7. breytta áætlun úr 7. kafla.

Berið saman í pörum. Veljið þrjár setningar sem gætu hjálpað gesti strax við komu. Þær mega vera stuttar ef merkingin er skýr.

2 • En besked fra gæsterne

Hlustun B1-Co8-A01. Tvær raddir senda skilaboð. Skráðu komuupplýsingar og þrjár spurningar eða óskir. Ekki breyta spurningu í staðreynd.

Hlustun B1-Co8-A02. Sömu skilaboð á eðlilegum hraða. Hvað vilja sumir gera? Vilja allir endilega það sama?

Myndskeið B1-Co8-M01. Horfðu á myndskeiðið með sömu skilaboðum. Myndin sýnir val um afþreyingu en ekki allar reglur staðarins. Skráðu hvaða upplýsingar koma úr talinu og hvað myndin hjálpar þér að sjá. Texti á skjá getur stutt skilning; segðu hvort þú notaðir hann.

Lestu skilaboðin eftir að þú hefur hlustað og horft

Ljúktu fyrst við A01, A02 og M01 áður en þú lest textann hér fyrir neðan.

Hej alle sammen! Vi glæder os til at besøge jer på torsdag. Vi kommer klokken ni. Vi har tasker med, og vi vil gerne vide, hvor vi kan stille dem. Skal vi tage mad med, eller kan vi få frokost på skolen? Vi vil gerne se skolen. Bagefter vil nogle af os helst lave noget roligt. Andre vil gerne gå en tur. Kan vi vælge mellem to aktiviteter? Vi vil også gerne vide, hvor vi skal mødes, hvis nogen kommer senere. I må gerne skrive en kort besked til os. Den behøver ikke være lang, bare vi kan finde de vigtigste oplysninger. Vi ses snart!

1. Hvað er ákveðið um komu hópsins?
2. Hvaða spurning fjallar um mat?
3. Hvaða tvær óskir um hvað eigi að gera koma fram?
4. Hvers vegna væri ónákvæmt að skrifa „Allir gestirnir vilja sitja inni“?
5. Veldu þrjár spurningar sem skipuleggjendur þurfa að svara fyrst.

3 · Kilder fra værterne

Heimildaspjöld segja hvað er ákveðið í þessu skáldaða verkefni. Þau eru ekki upplýsingar um raunverulegan skóla.

Spjald 1 · Staður og komuáætlun

Gestirnir mæta við aðalinngang skólans klukkan 9:00. Töskur mega vera í stofu 4. Skoðunarferð hefst klukkan 9:15. Kennari fylgir hópnum. Fyrirkomulag fyrir síðkomna hefur ekki enn verið ákveðið.

Spjald 2 · Verkefni og matur

Klukkan 10:00 velja gestir borðspil í stofu 6 eða stutta göngu. Bæði verkefnin enda klukkan 10:45 við aðalinnganginn. Það má skipta um verkefni með því að tala fyrst við kennarann. Gestir þurfa að taka nesti með. Hádegishlé er 11:00. Borðspil eru raunverulegur valkostur fyrir alla sem vilja velja þau í verkefninu.

Spjald 3 · Það sem þarf að spyrja um

Ekki liggja fyrir upplýsingar um leyfi til ljósmyndunar. Ekki er heldur búið að staðfesta nákvæma gönguleið eða aðgengi hennar. Spyrja skal kennarann um þessi atriði áður en loforð er gefið gestum.

Gerðu töflu: **Det ved vi – Det spørger vi om – Kilde.** Skráðu töskustað, nesti, val, síðkomu og ljósmyndir. Í heimildardálknum nefnirðu spjald 1, 2 eða 3. Ósvarað atriði á heima sem spurning, ekki sem ágiskun.

4 · Du eller I?

Einn gestur	Fleiri gestir	Merking
Du kan stille din taske her.	I kan stille jeres tasker her.	Þú mátt setja töskuna hér. / Þið megið setja töskurnar hér.
Hvad vil du gerne vide?	Hvad vil I gerne vide?	Hvað vilt þú/viljið þið vita?
Jeg viser dig rundt.	Jeg viser jer rundt.	Ég sýni þér/ykkur staðinn.

Danska **I**, þegar það merkir „þið“, er skrifað með stórum staf. Með litlum staf er *i* forsetning, til dæmis *i skolen*. Fremst í setningu fær forsetningin líka stóran staf, til dæmis *I morgen*, og þá skiptir samhengið máli.

Prøv selv

1. Breyttu fyrir hóp: *Du kan vælge en aktivitet.*
2. Breyttu fyrir einn: *Hvor er jeres tasker?*
3. Veldu: *Her kan (I / i) stille taskerne.*
4. Skrifaðu tvær útgáfur af sömu móttökusetningu, eina fyrir einn gest og aðra fyrir hóp.

5 · En kort guide

Lestu þetta dæmi um **annan stað**, skáldaðan tónlistarklúbb. Ekki nota staðina og tímana í dæminu fyrir skólaheimsóknina.

Velkommen

Velkommen til musikklubben!

Mødested

Vi mødes ved den blå dør klokken to. I kan stille jeres tasker i lokale 1.

Program

Først viser vi jer rundt. Så kan I vælge mellem at lytte til musik og at spille en rytme sammen. I behøver ikke spille et instrument. Vi slutter klokken tre. Tag en drikkedunk med.

Spørg os

Spørg os, hvis I er i tvivl om noget. Vi ved ikke endnu, om vi må tage billeder; vi spørger den voksne i klubben.

1. Finndu tíma og stað sem gestur þarf strax.
2. Finndu valkostina tvo.
3. Hvaða orð sýna röð?
4. Hvaða atriði er enn óljóst? Hvað ætlar gestgjafinn að gera?
5. Hvers vegna er textinn auðveldari í notkun en óraðaður orðalisti?

Þú þarft ekki langan texta til að vera hjálpleg eða hjálplegur. Fyrirsagnir, skýrir tímar og réttar upplýsingar skipta meira máli en mörg lýsingarorð.

6 · Ord til en velkomst

Danska	Íslenska
Velkommen til vores skole.	Velkomin í skólann okkar.
Her kan I stille jeres tasker.	Hér megið þið setja töskurnar ykkar.
Først viser vi jer rundt.	Fyrst sýnum við ykkur staðinn.
I kan vælge mellem to aktiviteter.	Þið getið valið á milli tveggja kosta.
Hvad vil I gerne vide?	Hvað langar ykkur að vita?
Det ved jeg ikke endnu.	Ég veit það ekki enn.

Må vi ...? spyr um leyfi; Her kan I ... segir hér hvar hægt er að setja töskurnar.

Ríflaðu einnig upp: Tag en madpakke med. Mener du klokken ...? Kan du sige det igen? Er der en anden vej? Må vi ...?

Hlustun B1-Co8-Ao3. Hlustaðu á setningarnar. Skiptu setningunum í merkingarbæra hluta og gerðu stutt hlé við mikilvægan tíma eða stað. Markmiðið er að gesturinn skilji, ekki að þú talir hratt.

7 · Hjælp begge grupper

Velkommen Hvem er guiden til? Mødested Hvor? Hvornår? Hvis nogen kommer senere:	Program Valg 1 Valg 2 Spørg os Hvad skal vi undersøge?
---	---

8

Kan gæsten finde det vigtigste?

Der er mere end én måde at være med på.

Íslenski skipulagshópurinn þarf að skilja:

Vi kommer klokken ni. Hvor kan vi stille taskerne? Skal vi tage mad med? Vi vil gerne se skolen, men nogle af os vil helst lave noget roligt bagefter.

Útskýrðu beiðnirnar á íslensku. Greindu komuupplýsingar frá spurningum. Ekki segja að matur verði veittur þegar gestirnir eru aðeins að spyrja.

Skrifaðu síðan 70–100 orða leiðbeiningar á dönsku út frá spjöldunum í 3. hluta. Notaðu fyrirsagnirnar **Velkommen – Mødested – Program – Spørg os**. Veldu upplýsingar sem gestirnir þurfa. Segðu skýrt frá tíma, töskustað, nesti og vali. Ef eitthvað er óljóst skaltu segja það eða spyrja um það.

Láttu félagi lesa leiðbeiningarnar án þess að sjá spjöldin. Hann á að geta sagt hvar hann myndi mæta, hvenær og hvað hann tæki með. Lagaðu eitt atriði sem reyndist óskýrt.

8 · Gæster fra forskellige steder

Danmark, Grønland og Færøerne er forskellige steder med forskellige sproglige forhold. Danmark ligger i Europa. Grønland ligger geografisk i Nordamerika, og Færøerne ligger i Nordatlanten mellem Island og Norge. Dansk bruges i Danmark. I Grønland bruges både grønlandsk og dansk, og på Færøerne bruges både færøsk og dansk. Det betyder ikke, at hver person kun kan ét sprog. Dansk, islandsk og færøsk er beslægtede sprog. Grønlandsk tilhører en anden sprogfamilie. Når en ny gæst kommer, er det derfor bedst at spørge, hvilket sprog I bedst kan tale sammen på.

sproglige forhold = tungumálaaðstæður; *beslægtede* = skyld; *en sprogfamilie* = málætt.

Heimildir: danska utanríkisráðuneytið: Danmark, Grønlands Statistik: landafræði, Visit Greenland: tungumál, Nordisk Samarbejde: De nordiske sprog og Visit Faroe Islands. Skoðað 23. október 2026; eldri landafræðiheimildin er aðeins notuð um heimsálfu, ekki núgildandi tölur.

1. Hvers vegna getum við ekki gert ráð fyrir að allir norrænir gestir hafi sama móðurmál?
2. Nefndu tvö skyld tungumál úr textanum.
3. Hvað segir textinn um tungumálakunnáttu hvers einstaklings? Hvað segir hann ekki?

4. Skrifaðu á dönsku aðra spurningu en *Hvilke sprog taler du?* sem hjálpar ykkur að finna sameiginlegt samskiptamál.

Hus/hús og bog/bók

Rifjaðu upp orðin **hus/hús** og **bog/bók** úr 1. kafla. Hlustaðu á *Her er et hus* og *Her er en bog* í Ao3. Berðu saman merkingu og stafsetningu. Útskýrðu eitt líkt atriði og eitt sem þú þarft að læra sérstaklega. Getum við alltaf lesið dönsku orðin eins og þau væru íslensk? Hlustaðu og rökstuddu svarið.

9 • Et interview med en gæst

Kennarinn gefur hvoru ykkar sitt spjald. Gesturinn hefur breyttan komutíma og óskir. Gestgjafinn hefur mögulega lausn sem gesturinn hefur ekki séð.

Talið saman á dönsku. Segðu upplýsingarnar á spjaldinu með eigin orðum. Spyrjið og finnið leið til að gesturinn missi ekki af öllu. Staðfestið tíma og stað upphátt. Ef gesturinn spyr um leyfi sem spjaldið svarar ekki skaltu segja hvað þú veist ekki og hvern þú ætlar að spyrja.

Hlustun B1-Co8-Ao4. Önnur tilkynning berst um síðkomu. Skráðu hver kemur síðar, hvenær og hvaða spurning fylgir. Kennarinn afhendir svar gestgjafans. Notaðu aðeins þann tíma sem þar kemur fram. Uppfærðu aðeins viðeigandi hluta leiðbeininganna.

10 • Din egen velkomst

Hlustun B1-Co8-Ao6. Hlustaðu á kynningu og spurningu. Hvernig viðurkennir sá sem kynnir að hann hafi ekki allar upplýsingar?

Undirbúðu 60–90 sekúndna kynningu á dönsku fyrir skólagestina út frá þínum heimildum. Notaðu aðeins fyrirsagnir og stikkorð, ekki heilar setningar. Segðu frá komu, töskum, áætlun og valkostum. Félagi þinn spyr tveggja spurninga. Svaraðu því sem þú getur og segðu skýrt ef þú þarft að athuga eitthvað.

Gefið endurgjöf í tvennu lagi: eitt sem gestur gat auðveldlega skilið og eitt atriði sem væri gagnlegt að skýra. Prófaðu síðan aftur með einni nýrri spurningu.

11 • Nu er stedet et værksted

Hlustun B1-Co8-Ao5. Nýr hópur heimsækir skapandi vinnustofu. Kennarinn afhendir ný heimildaspjöld. Síðar kemur tilkynning um síðkomu. Ekki nota staði eða tíma úr skólaverkefninu.

1. Útskýrðu óskir og komuupplýsingar á íslensku fyrir skipuleggjendur.
2. Skrifaðu sjálfstætt 70–100 orða skilaboð á dönsku með leiðbeiningum.
3. Uppfærðu þau þegar síðkomutilkynningin kemur.
4. Segðu gestinum hvar og hvenær þið hittist.
5. Spurðu um eitt atriði sem gögnin svara ekki.

Skoðaðu hvort leiðbeiningarnar séu raunhæfar fyrir þennan gest. Segðu skýrt að gestir taki eigin drykk með. Ekki lofa aðgengi eða ljósmyndaleyfi sem hefur ekki verið staðfest.

12 · Min mappe, mit næste skridt

Veldu þrjú verk úr bókinni: skilaboð, frásögn og samtal. Fyrir hvert verk skráirðu dagsetningu, hvað þú gast gert og hvaða stuðning þú notaðir. Taktu líka eina eldri útgáfu og sýndu breytingu sem gerði hana skýrari.

Svaraðu: Hvaða setningar get ég notað án hjálpar? Hvenær þurfti ég að biðja um endurtekningu? Hvernig tókst mér að laga misskilning? Hvað ætla ég að prófa næst?

Eftir viku færðu nýtt stutt verkefni um skólaklúbb. Rifjaðu þá upp þrjár hjálplegar setningar áður en þú opnar bókina. Það sem þú getur notað við nýjar aðstæður er dýrmætt, jafnvel þótt þú munir ekki hverja setningu úr fyrri köflum.

Minnispunktar og næsta skref

Setningar og orð sem hjálpa

Finndu það sem þú vilt gera

Hér finnurðu mál úr köflunum átta. Fyrst kemur íslensk hugsun og dönsk setning, síðan dönsk orð í samhengi. Í lokin eru dagar, tölur, tími og málatriði.

Veldu tvær setningar, æfðu upphátt og lokaðu bókinni. Hlustaðu á svar félagans áður en þú spyrð áfram. Þú mátt tala fyrir skáldaða persónu. Hljóðnúmerin vísa í æfingar kaflanna.

Frá íslensku til dönsku

Kynnast og halda samtali áfram · 1. kafli

Hljóðæfing: B1-C01-A03.

Þú vilt segja eða spyrja	Danska
Hvað heitir þú?	Hvad hedder du?
Ég heiti Alex.	Jeg hedder Alex.
Hvar býrðu?	Hvor bor du?
Ég bý á Akureyri.	Jeg bor i Akureyri.
Hvað finnst þér gaman að gera?	Hvad kan du lide at lave?
Mér finnst gaman að teikna.	Jeg kan godt lide at tegne.
Hvað hlustarðu á?	Hvad lytter du til?
En þú?	Og du?

Við *Jeg kan godt lide at tegne* passar *Hvad tegner du? Og du?* gefur félaganum orðið þegar sama spurning á við.

Biðja um hjálp og staðfesta · 1., 2., 5. og 8. kafli

Hljóðæfing: B1-C05-A03.

Þú vilt segja eða spyrja	Danska
Geturðu sagt þetta aftur?	Kan du sige det igen?
Áttu við klukkan níu, ekki hálfníu?	Mener du klokken ni, ikke halv ni?
Áttu við ...?	Mener du ...?
Ég veit það ekki. Ég skal spyrja.	Det ved jeg ikke. Jeg spørger lige.
Ég veit það ekki enn.	Det ved jeg ikke endnu.

Endurtaktu tíma, stað eða fjölda. Ef þú veist ekki svarið skaltu segja það svo félaginn geti spurt einhvern annan.

Semja um fund og undirbúning · 2. og 3. kafli

Hljóðæfing: B1-Co2-A03.

Þú vilt segja eða spyrja	Danska
Hvar eigum við að hittast?	Hvor skal vi mødes?
Hvað á ég að taka með?	Hvad skal jeg tage med?
Taktu jakka með.	Tag en jakke med.
Mundu eftir nestinu þínu.	Husk din madpakke.
Ég kemst ekki fyrr en klukkan fjögur.	Jeg kan først komme klokken fire.
Hentar það þér?	Passer det dig?

Staðfestu með *Så kommer jeg* Bættu við stað og tíma úr þínu samtali. Dæmi gefur orðalag, ekki svar við öllum verkefnum.

Bjóða, samþykkja og velja annan kost · 3. og 7. kafli

Hljóðæfing: B1-Co3-A03.

Þú vilt segja eða spyrja	Danska
Langar þig að spila eftir skóla?	Har du lyst til at spille efter skole?
Ég vil gjarnan vera með.	Jeg vil gerne være med.
Ég get það ekki í dag.	Det kan jeg ikke i dag.
Hvað með morgundaginn?	Hvad med i morgen?
Ég vil frekar teikna.	Jeg vil hellere tegne.
Það hentar mér.	Det passer mig.
Þá breytum við áætluninni.	Så ændrer vi planen.

Þú mátt segja nei og leggja til annað. Athugaðu upphaf og lok áður en þið ákveðið áætlunina. Vilji og laus tími eru ekki sami hluturinn.

Panta og spyrja um mat · 4. kafli

Hljóðæfing: B1-Co4-A03.

Þú vilt segja eða spyrja	Danska
Ég ætla að fá brauðbolle.	Jeg vil gerne have en bolle.
Hvað er í súpunni?	Hvad er der i suppen?

Þú vilt segja eða spyrja	Danska
Eruð þið með eitthvað án kjöts?	Har I noget uden kød?
Eitt glas af vatni, takk.	Et glas vand, tak.
Tvær samlokur, takk.	To sandwiches, tak.
Þá ætla ég að fá ...	Så vil jeg gerne have ...
Er pöntunin rétt?	Er bestillingen rigtig?

Athugaðu *Antal + mad – Antal + drikke – Pris*. Heiti matar sýnir ekki öll innihaldsefni. Spurðu hvað sé til áður en þú velur annað.

Finna leið og athuga ferð · 5. kafli

Hljóðæfing: B1-Co5-A03.

Þú vilt segja eða spyrja	Danska
Gakktu beint áfram.	Gå ligeud.
Beygðu til vinstri.	Drej til venstre.
Beygðu til hægri.	Drej til højre.
Farðu til baka að torginu.	Gå tilbage til torvet.
Er önnur leið?	Er der en anden vej?
Er leið án trappa?	Er der en vej uden trapper?
Leiðin er lokuð.	Vejen er lukket.
Hvað tekur það langan tíma?	Hvor lang tid tager det?

Hægri og vinstri ráðast af stefnu göngumanns. Finndu upphafið. Kort getur sýnt leið án þess að gefa ferðatíma.

Biðja um leyfi og taka á móti gestum · 6. og 8. kafli

Hljóðæfing: B1-Co6-A03 / B1-Co8-A03.

Þú vilt segja eða spyrja	Danska
Má ég nota eldhúsið?	Må jeg bruge køkkenet?
Já, til klukkan átta.	Ja, til klokken otte.
Hvar á ég að setja skóna mína?	Hvor skal jeg stille mine sko?
Hvenær borðið þið?	Hvornår spiser I?
Velkomin í skólann okkar.	Velkommen til vores skole.
Hér megið þið setja töskurnar ykkar.	Her kan I stille jeres tasker.

Þú vilt segja eða spyrja	Danska
Hvað langar ykkur að vita?	Hvad vil I gerne vide?

Staðsetning eldhúss segir ekki sjálfkrafa að þú megir nota það. Hlustaðu líka eftir takmörkun: leyfi getur aðeins gilt til ákveðins tíma.

Frá dönsku til íslensku

Skilja lykilorðið í samhengi

Orðin eru í stafrófsröð. Máltíðarheiti eru oft notuð án greinis í setningu. Kaflanúmerið vísar á samhengi, ekki svarlykil.

Danska	Merking hér	Dæmi · kafli
en afgang – afgang	brottför	Afgang fra Skole. ·5
aftensmad (en)	kvöldmatur	Hvornår spiser I aftensmad? ·6
en ankomst – ankomster	koma, komutími	Ankomst til Museum. ·5
en frokost – frokoster	hádegismatur	Jeg spiser frokost i skolen. ·4
gratis adgang (en adgang)	ókeypis aðgangur	Der er gratis adgang. ·7
hver vej	hvora leið	Bussen koster 10 kr. hver vej. ·7
i alt	samtals	Billet, transport, i alt. ·7
i stedet	í staðinn	Vi går turen efter frokost i stedet. ·2
i tvivl	í vafa	Spørg os, hvis I er i tvivl. ·8
lukket / åben – åbent	lokaður / opinn	Køkkenet er lukket. ·6
med / uden	með / án	Med ost, uden kylling. ·4
morgenmad (en)	morgunmatur	Morgenmad klokken 7:30. ·4
som regel	yfirleitt	Vi spiser som regel klokken syv. ·6
stadig	enn, eftir sem áður	Vi mødes stadig klokken tre. ·3
udsolgt	uppselt	Den er desværre udsolgt. ·4
Vi har ikke flere.	Við eigum ekki fleiri.	Vi har ikke flere æbler. ·4
en ændring – ændringer	breyting	Der er en ændring. ·7

Frokost er hádegismatur á dönsku. Ókeypis aðgangur þýðir ekki ókeypis ferð. Haltu brottför og komu aðskildum; athugaðu bæði breytt og óbreytt atriði.

Orð geta haft ólík hlutverk

Danskt dæmi	Íslensk merking
Jeg kan spille guitar.	Ég kann að spila á gítar.
Jeg kan komme klokken fire.	Ég kemst klukkan fjögur.
Først tager vi bussen.	Fyrst tökum við strætó.
Jeg kan først komme klokken et.	Ég kemst ekki fyrr en klukkan eitt.
Jeg går hjem.	Ég fer heim.
Jeg er hjemme.	Ég er heima.

Kan sýnir kunnáttu eða möguleika; *først* röð eða „ekki fyrr en“. Lík orð geta líka haft ólík hlutverk: *hjem* sýnir ferð heim, *hjemme* að vera heima.

Dagar, tölur, fjöldi og tími

Dagar úr verkefnunum: *mandag* mánudagur, *tirsdag* þriðjudagur, *onsdag* miðvikudagur, *torsdag* fimmtudagur, *fredag* föstudagur, *lørdag* laugardagur. Segðu þá *lørdag* um laugardaginn.

Verðorð úr hljóðinu í 4. og 7. kafla: *ti* 10, *femten* 15, *tyve* 20, *femogtyve* 25, *trediv* 30, *femogfyrre* 45. Þetta eru danskar æfingakrónur; ekki reikna þær sem íslenskar krónur.

Dæmi	Merking eða tölustafir
en sandwich / et glas	ein samloka / eitt glas
to sandwiches / to glas	tvær samlokur / tvö glös
tretten år / fjorten år	þrettán ára / fjórtán ára
trediv kroner	30 danskar krónur (DKK)
klokken otte	08:00 eða 20:00 eftir samhengi
kvalt over otte	08:15 eða 20:15
halv ni	08:30 eða 20:30
kvalt i ni	08:45 eða 20:45
klokken ni	09:00 eða 21:00

Í *halv ni* er hálf tími í níu, eins og í íslensku „hálf níu“. Staðfestu með *Mener du otte trediv?* ef þörf er á. Samhengið þarf að sýna hvort talað sé um morgun eða kvöld. Þegar þú skrifar ferðaáætlun geta tölustafir gert upplýsingarnar skýrari.

Lítill málatriði sem gera mun

- **Sögnin heldur sömu mynd:** *Jeg spiller – du spiller – vi spiller – de spiller.* Þú breytir því hver spilar, en *spiller* helst óbreytt.
- **Nafnháttur eftir kan og vil:** *kan komme, vil spille.* Í har lyst til at tegne lærirðu til at með orðasambandinu.
- **Áhugamál:** *Jeg kan godt lide musik* en *Jeg kan godt lide at tegne.* Ekki setja at á undan nafnorðinu *musik*.
- **Eignarorð:** *min bog, mit værelse, mine sko.* *En bog* → *min bog*; *et værelse* → *mit værelse*; *mine* í fleirtölu. Íslenskt kyn segir ekki alltaf til um danska greininn.
- **Einn eða fleiri:** *Du kan stille din taske her* en *I kan stille jeres tasker her.* Danska *I* sem merkir „þið“ hefur stóran staf.
- **Tími fremst:** *Vi tager bussen på lørdag* verður *På lørdag tager vi bussen.* Sögnin kemur á undan *vi*, líkt og í „Á laugardaginn tókum við strætó“.

Veldu eina setningu sem þú kannt og eina sem þú vilt muna betur. Prófaðu þær við nýjar aðstæður.